

Голос України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1795 р. Польща припинила своє існування як незалежна держава після її третього поділу Росією, Пруссією та Австрією. ■ 1813 р. Гюлістанський мир. Договір між Росією та Іраном, за яким до складу Росії включено Грузію, Дагестан, Абхазію та багато інших територій на Кавказі. ■ 1851 р. Помер Лук'ян Кобилиця, керівник селянського руху на Буковині. Був депутатом австрійського парламенту. ■ 1911 р. Народився видатний радянський артист естради Аркадій Райкін. ■ 1945 р. Набув чинності Статут ООН, підписаний 51 державою. День народження Організації Об'єднаних Націй. ■ 1991 р. Верховна Рада оголосила про відмову України від ядерної зброї.

Парламентська хроніка

Пенсія за стажем та внесками

Після оголошення запитів і заяв парламентарії обговорили законопроект про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Цим документом пропонується запровадити обов'язкове пенсійне страхування і встановити пряму залежність розмірів пенсій від страхового стажу та розмірів сплачених пенсійних внесків. Доповідач, Міністр праці та соціальної політики Іван Сахань, зазначив: усі працюючі громадяни будуть застраховані, а страхові внески сплачуватимуть їх роботодавці. За тих, хто не працює з поважних причин — доглядає за малолітньою дитиною, інвалідом, або проходить військову службу, внески сплачуватиме держава.

(Закінчення на 2-й стор.).

Держбюджет-2002

Комітет та уряд мають прийти до спільного знаменника

Голова Верховної Ради України Іван Плющ назвав розгляд у парламенті проекту держбюджету на 2002 рік «нормальним процесом». В інтерв'ю журналістам він зазначив, що минулого четверга Верховна Рада вчинила «зважаєно», доручивши профільному комітетові та урядові прийти до спільного знаменника і запропонувати одне рішення. На думку І. Плюща, бюджет має бути «напруженим, але реаль-

ним». «Якщо бюджет буде реальним, він буде і соціально спрямованим», — вважає голова парламенту.

І. Плющ підкреслив, що рішення парламентського бюджетного комітету не є обов'язковим для Верховної Ради і кінцеве рішення приймає парламент, «враховуючи чи ігноруючи» рекомендації комітету.

У номер

Передвиборна боротьба законотворчості не товариш

Цілеспрямована робота Верховної Ради над низкою стратегічних законодавчих актів засвідчує, що Україна твердо стала на шлях євроінтеграції і входження до європейського правового поля. На цьому наголосив Перший заступник Голови ВР Віктор Медведчук під час зустрічі з міністром закордонних справ Чеської Республіки Яном Каваном.

До стратегічних Віктор Медведчук відніс бюджет на наступний рік, Земельний, Цивільний та Податковий кодекси. Завданням парламенту він назвав «якнайшвидше напрацювання такої законодавчої бази, що дозволила б нам бути рівними в європейській сім'ї». Однак, зазначив

Перший заступник Голови ВР, «більшість цих процесів є сьогодні складними». «Україна фактично вступила в передвиборний період. Політичні сили розпочали боротьбу, і це не додає позитиву в здійсненні нормальної законотворчої діяльності», — наголосив він.

Віктор Медведчук також запевнив співрозмовників, що до кінця цього року відбудеться раніше перенесений візит Голови Верховної Ради Івана Плюща до Чехії. Ян Каван зазначив, що під час свого перебування в Києві він зробив висновок: серед українського керівництва є політична воля до розвитку й покращення двосторонніх відносин.

У КС України

Чи потрібна прописка?

Конституційний Суд України розпочав розгляд справи за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо відповідності Основному Закону одного з положень постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 1994 року про паспортну службу органів внутрішніх справ, а також чинних і на сьогодні положення про паспортну систему в СРСР, затвердженого постановою Ради Міністрів СРСР від 28 серпня 1974 року, та постанови Ради Міністрів СРСР «Про деякі правила прописки громадян» від 28 серпня 1974 року.

Конституційний Суд має визначити, чи відповідає існування інституту прописки нормам Конституції, у якій зазначено, що не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками місця проживання і кожному громадянину гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання.

КОГО СУДИЛИ

Вінничанин Віктор Ясінський, засуджений за розбій у Празі, вже більше року намагається довести чеському правосуддю незаперечну істину: він жодного разу не був за кордоном.

(Закінчення на 7-й стор.).

В ПРАЗІ

Дорогу новому поколінню — «Ровесникам незалежності»!

Допомогти обдарованій молоді заявити про себе — основне завдання, яке ставлять перед собою організатори Київського мистецького огляду-фестивалю молодих талантів «Ровесники незалежності». Така акція розпочалася цього місяця в Києві. Участь у ній можуть узяти десятирічні діти України,

які вже проявили себе як обдаровані поети, музиканти, співаки, танцюристи, художники, майстри прикладного мистецтва.

Відбіркові тури пройдуть спочатку по районах Києва, а заключний гала-концерт відбудеться в першій декаді грудня в Київському палаці дітей та юнацтва.

Читанка для дорослих

Кращий спосіб зробити дітей хорошими — це зробити їх щасливими.
Оскар УАЙЛЬД.

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 23 жовтня

(Початок на 1-й стор.).

Призначення пенсії здійснюватиметься за даними персоналізованого обліку за весь період роботи. На думку Івана Саханя, такі нововведення унеможливлятимуть суб'єктивне нарахування пенсій. Ті, хто не працював, матимуть право на соціальну пенсію, соціальну допомогу, але не за рахунок перерозподілу внесків працівників.

Законопроектом також пропонується формула розрахунків пенсій, яка встановлює пряму залежність її розміру від сплачених страхових внесків та стажу. Водночас документ знімає обмеження максимальних розмірів пенсій, що забезпечуватиме належну диференціацію цих виплат. Також законопроектом пропонується проводити перерахування пенсій громадянам, які вже її отримують, та щорічну індексацію відповідно до індексу інфляції. Міністр праці та соціальної політики впевнений:

така пенсійна реформа не лише підвищить розміри пенсій, а й забезпечить відповідальність роботодавців у сплаті страхових пенсійних внесків.

Однак депутати засумнівалися у прозорості та об'єктивності нарахування пенсій за запропонованою формулою. Зокрема, комуністи та прогресивні соціалісти засудили накопичувальну систему, адже громадяни мають відкладати так звані надлишки своїх доходів. Отримуючи мізерну зарплату, пересічний громадянин думає лише, як прожити, прогудувати своїх дітей та сплатити за комунальні послуги, а не куди вкласти «надлишки».

Парламентарії не залишили поза увагою і доопрацьований законопроект про недержавне пенсійне забезпечення. Доповідач Сергій Терехін повідомив: сьогодні в Україні зареєстровано 112 недержавних пенсійних фондів, з яких лише 20 діє. Однак і їх діяльність

потрібно унормувати законодавчо. За словами Сергія Терехіна, документ забезпечуватиме гарантії громадянам щодо їх пенсійних вкладів, унеможливить їх використання у ризикованих операціях та встановить державний жорсткий контроль над видатками фондів, щоб не повторилася практика трастових компаній чи банку «Україна». Законопроект викликав бурхливе обговорення. У залі лунали пропозиції фінансово обґрунтувати проведення такої пенсійної реформи, «реабілітувати» людей, які не з власного бажання втратили роботу, удосконалити законодавство у наданні пільгових пенсій та створити додаткові робочі місця. Бо на сьогодні з 23 мільйонів працездатного населення лише 18,7 — працюючих, а пенсіонерів — 14 мільйонів. Парламентарії зазначали: існуюча пенсійна система вже давно віджила своє і неспроможна забезпечувати достатню пенсію престарілим громадянам. Їх думки збігалися в одному — радикальну пенсійну реформу потрібно провести найближчим часом.

Юлія ШЕЙКО.

Невідомий порошок у парламенті

У конверті, надісланому на адресу Верховної Ради України, виявлено невідомий порошок білого кольору. Про це повідомив перший заступник глави парламенту Віктор Медведчук в інтерв'ю журналістам. За його словами, порошок було знайдено у приміщенні експедиції.

Відповідні санепідемслужби, підрозділи державної охорони вилучили конверт і відправили на експертизу. За словами В. Медведчука, командатурі Верховної Ради дано розпорядження опечатати приміщення, де було знайдено неві-

домий порошок. Проводиться відповідне обстеження людей, які контактували з конвертом.

Під час учорашнього сесійного засідання парламенту Віктор Медведчук повідомив, що за результатами дослідження, проведеного в лабораторії особливо небезпечних інфекцій міської санепідемстанції, вірусу сибірки в білому порошку не виявлено. Однак остаточний результат перевірки на можливість вмісту інших мікробіологічних інфекцій буде готовий на 25 жовтня.

Чому Лаврентій Малазонія боїться зустрічі з Сергієм Головатим?

Наша тривога

Як уже повідомлялося в пресі, в тому числі у вчорашньому номері «ГУ», на останньому засіданні тимчасової слідчої комісії із розслідування обставин знищення журналіста Георгія Гонгадзе її секретар Сергій Головатий заявив, що є всі підстави почати розслідування найрезонанснішої справи з нуля, оскільки виникли нові обставини.

У зв'язку з таким поворотом справи вирішено запросити на наступне засідання комісії, що відбудеться завтра, 25 жовтня, головного редактора інтернет-видання «Українська правда» Олену Пritулу, генерального продюсера телеканала «ТЕТ» Лаврентія Малазонію, головного редактора газети «Сьогодні» Олега Нипадимку та керівників відділу криміналу і новин цієї газети. Нагадаю: саме «Сьогодні» 10 листопада минулого року надрукувало на першій полосі сенсаційний заго-

ловок «Прошел слух, что найдено тело Гонгадзе».

Як стало відомо авторові цих рядків з конфіденційних джерел, генпродюсер телеканала «ТЕТ», до речі, людина, яка вважається одним з найближчих друзів зниклого Георгія, відмовився з'явитися на засідання, якщо на ньому буде присутній Сергій Головатий. Чому Лаврентія так знервувало побачення із секретарем тимчасової слідчої комісії? Питання поки що залишається відкритим. Можливо, таку реакцію викликало те, що йо-

го прізвище з'явилося серед «суб'єктів нових обставин»?

Принаймні, письмове запрошення завітати на завтрашнє засідання п. Малазонії надіслано. Члени комісії готові звернутися і до «людей впливу» на АТЗТ «Телекомпанія «ТЕТ», а, за інформацією «Української інвестиційної газети» від 16.01.2001 року, ними є відомі діячі об'єднаних соціал-демократів, з проханням роз'яснити генеральному продюсеру положення статті 351 нового Кримінального кодексу України, де йдеться про відповідальність за невиконання вимог тимчасової слідчої комісії ВР у таких випадках. Очевидно, в комісії є не тільки всі підстави почати розслідування з нуля, а й вдатися до гуманного аргументу в контексті ККУ?

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фотофакт

Керівники депутатських груп «Трудова Україна» Ігор Шаров, «Регіони України» Володимир Рибак та фракції НДП Олександр Карпов підписали угоду про створення депутатського об'єднання «За Єдину Україну».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Держбюджет-2002

Нові підходи до місцевої казни

Урахування положень Бюджетного кодексу під час розробки проекту бюджету на 2002 рік сприяло формуванню прозорих та справедливих міжбюджетних відносин. Про це під час прес-конференції повідомив народний депутат, член Комітету Верховної Ради з питань бюджету Валерій Асадчев (фракція УНР).

За його словами, вперше проект бюджету передбачає чітке розподілення коштів між державним та місцевими бюджетами. Так, документ регулює формування 686 бюджетів міст обласного підпорядкування, областей, Автономної Республіки Крим, Києва та Севастополя. Втім, поки що так звана бюджетна реформа не поширилась на бюджети райцентрів, сіл та селищ.

«Нарешті створено механізм збільшення надходжень до місцевих бюджетів, яке реально забезпечуватиме гарантоване Конституцією місцеве самоврядування», — підкреслив народний депутат. Адже до прийняття Бюджетного кодексу фінансові ресурси бюджету розподілялися по вертикалі, проходили обласний, районний рівні. Натомість нові

бюджетні правила чітко визначають, які саме видатки мають фінансувати державний та місцеві бюджети. І такий механізм, на думку Валерія Асадчева, підвищить відповідальність різних рівнів виконавчої влади та забезпечить певну самостійність місцевих бюджетів.

Наступним важливим моментом бюджетної реформи Валерій Асадчев назвав «формульний принцип розподілу фінансових ресурсів». Такий підхід враховує особливості регіонів: податкоспроможність (тобто можливість області наповнювати свій бюджет податками), темпи приросту доходної бази, депресивність (такою, скажімо, визнали Донецьку область), розвиток певних галузей економіки.

Юлія ШЕЙКО.

Як перегнати Америку

Назвати Сумщину заможним регіоном — сміливості бракує. Швидше, навпаки. За межею бідності перебувають майже 80 відсотків сумчан, безробіття становить 15 відсотків. Уже зрозуміло, що до кінця року не буде погашено заборгованість із зарплати на підприємствах та у сільському господарстві.

Проаналізувати ситуацію та допомогти виконавчій владі конкретними рекомендаціями взявся «круглий стіл» за участю народних депутатів Геннадія Балашова, Григорія Дашутіна, Юлія Іоффе, Олександра Ржавського, Олександра Чубатенка. Його було проведено у Сумах з ініціативи Української академії політичних наук, очолюваної Миколою Михайленком.

На думку Ю. Іоффе і Г. Дашутіна, соціальний поступ можливий лише за умови створення ефективної законодавчої бази та приходу в парламент «високодуховного депутатського корпусу», який не плутатиме економіку з політичним популізмом.

Олександр Ржавський вважає, що панацеєю від усіх бід стане запровадження податку з обороту. Але чи не найоригінальнішу концепцію запропонував народний депутат Олександр Чубатенко, яка полягає в організації «індустрії відтворення інтелекту». Саме у такий спосіб, на думку депутата, «можна перегнати Америку».

Своєрідний підсумок зробив учасник «круглого столу» депутат Охтирської міськради Володимир Троценко:

— Так добре у віртуальному світі, що повертатися не хочеться...

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

Кияни, не дихайте глибоко

Місьцеве самоврядування

Сенсацією для журналістів пролунала фраза: «Київ є найбільш загазованим і забрудненим містом серед усіх столиць європейських країн». Однак дослівно вона виписана у преамбулі міської програми «Екологія транспорту», з якою днями знайомилися журналісти — члени Київського прес-клубу. На 90 відсотків атмосферу столиці забруднюють шкідливі викиди від двигунів автотранспортних засобів.

Нині у Києві взято на облік понад 600 тисяч автомобілів різних марок. Споживання бензину і дизельного пального торік, наприклад, у столиці становило 725 мільйонів літрів.

Найпекучіше у цьому бензино-мастильному морі те, що бензини і дизельне пальне, які виробляються українськими й російськими нафтопереробними заводами і реалізуються на наших автозаправних станціях, за вмістом свинцевих сполук, ароматичних вуглеводів і сірки майже у 10 разів перевищують норми, законодавчо встановлені у всіх промислово розвинених країнах. Українське і російське пальне за кордоном ніхто не купує, через те Росія, наприклад, експортує лише сиру нафту. За розрахунками фахівців, на кожного киянина припадає 100 кг маси шкідливих

речовин на рік, що утворюються автомобілями. Це — жахлива цифра. Просвітку не видно.

Міська програма «Екологія транспорту», навколо якої точаться гарячі дискусії, пропонує перші кроки із запобігання екологічної катастрофи у Києві. На першому місці — якнайшвидше, а почасти й примусове, переобладнання столичного автотранспорту на використання природного газу як моторного палива. На сьогодні — це єдина реальна альтернатива забрудненню, бо нема жодних гарантій, що нафтопереробні заводи завтра технологічно оновляться. На цьому шляху міську владу, очевидно, чекає величезний спротив з боку корумпованих бензозаправників.

Передбачається створити у Києві розгалужену мережу газозаправ-

них станцій, налагодити серійне виробництво газопаливної апаратури для автотранспортних засобів та полегшених газових балонів високого тиску.

У Києві також має діяти основний європейський принцип: хто більше забруднює довкілля, той більше платить. Пропонується, щоб кожен власник автомобіля за шкідливі викиди з вихлопними газами платив щомісяця від 75 до 2 гривень — залежно від потужності двигуна автомобіля. Такий екологічний збір може стати істотною фінансовою підтримкою реалізації програми.

Київський міський голова Олександр Омельченко підписав розпорядження про схвалення програми «Екологія транспорту» з поданням її на затвердження міській раді. Презентуючи програму журналістам, керівники профільних комісій міськради, чільні працівники міськдержадміністрації, санітарної служби передбачають, що її розробників чекають чималі дискусії, але висновок один: не допустити екологічного колапсу в Києві.

Анатолій КАРАСЬ.

Тепло — за передоплатою

Реалії

З початком опалювального сезону батареї в будинках мешканців обласного центру залишаються холодними. За словами заступника міського голови Олексія Рибалки, тепло до жител подадуть після того, як місто розрахується з Торговим домом «Газ України». Сума боргу за

минулий опалювальний сезон становить майже 9 мільйонів гривень. Щоб погасити борг, керівництво міста змушене вдатися до банківських кредитів. Водночас влада звернулася до городян із проханням платити за комунальні послуги вчасно, інакше всі «принади» суврої зими доведеться відчувати, не виходячи з квартири.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Свято цимбалів у Львові

Акції

Цьогорічна львівська осінь виявилася щедрою як на тепло, так і на масштабні культурно-мистецькі акції. Нещодавно у древньому Львові відбулися міжнародний музичний фестиваль класичної музики «Контрасти», Світовий симпозіум гутного скла, а з 19 до 23 жовтня гостинна галицька столиця вітала шостий світовий конгрес цимбалістів. Для України ця подія є особливо значущою ще й тому, що час проведення цього заходу збігся у часі з відзначенням десятирічного ювілею світової асоціації майстрів гри на цьому самотньому автентичному інструменті.

Хоч цимбали, занесені в Україну в XVII столітті з Близького Сходу, вважають українським національним інструментом, технікою гри на них володіють у багатьох країнах світу. На цьогорічному конгресі, який до цього раз на два роки відбувався в Угорщині, Чехії, Словаччині, Білорусі, Молдові, було представлено делегації з 13 країн. Крім перелічених, гру на цимбалах продемонстрували представники Японії, Німеччини, Ізраїлю, Швейцарії та інші. На жаль, в основному через світові події, пов'язані з

терактами у США, не всі 27 делегацій, членів Асоціації цимбалістів, змогли прибути до Львова. Зате членів асоціації від нашої країни, в яку до того входив лише один українець, заслужений діяч мистецтв України Тарас Баран, відтепер побільшало. Це, зокрема, висококваліфіковані вихованці Харківської школи цимбалістів, дипломовані гуцульські віртуози та інші.

Широко було представлено і українських композиторів, виконання творів яких зайняло 10—15 відсотків

усіх концертних програм конгресу. Композиції Лариси Донник, Анатолія Гайденка, Богдана Котюка визнано не лише в нас, а й у Словаччині, Чехії та Угорщині. За що цих композиторів й було удостоєно грамот та іменних годинників від громадської організації «Українська перспектива», голова якої Богдан Звір бачить у розвиткові автентичного мистецтва і культури одну з головних заporук відродження української державності.

Простежити еволюцію в цимбальному мистецтві також можна було на науково-практичній конференції «Цимбали на межі тисячоліть», яка з ініціативи Тараса Барана проводилася вперше. Сам ініціатор презентував власну книгу чотирма мовами, так звану нотну азбуку, яка в майбутньому дасть змогу диференціювати нотний запис для всього світу.

Мар'яна П'ЄЦУХ,
голова прес-служби громадської організації «Українська перспектива».

Чия мітла чистіше мете?

В Одесі вперше проведено загальноміський конкурс на звання кращого двірника. Із 3600 учасників до фіналу потрапило 30. А в суперництві поміж них переможцями визнано Світлану Будьонну з Центрального, Розалію Стародуб з Приморського та Валентину Гагаман з Київського районів. Їм і вручено дипломи кращих за професією, путівки в закордонні турпоїздки та грошові премії. Матеріально заохочено й інших учасників фінальних змагань.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

«Пізнайко» на дроті

Сьогодні, в Міжнародний день ООН, буде святкуватися 12-та річниця прийняття Конвенції з прав дитини. Дитячий міжнародний журнал «Пізнайко» спільно з ЮНІСЕФ проведуть цього дня всукраїнську благодійну акцію «Знай свої права».

Видання надасть можливість будь-якій дитині чи дорослому зв'язатися по безкоштовному телефону з кваліфікованими спеціалістами з прав дітей і поділитися своїми проблемами.

Зібрана під час акції інформація буде надіслана для аналізу до відповідних державних установ і відомств України.

Ірина ЮХНИЦЯ,
головний редактор журналу.

Фотофакт

Серед 98 найкрасивіших дівчат світу, які зберуться в Південно-Африканській Республіці на конкурс «Міс світу-2001», буде і «Міс Україна-2001» одеситка **Олександра Ніколаєнко.**

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

Чекаємо автобус із київською маркою

Транспорт

Столиця закупила у шведської фірми «Бусмаркет» 100 реконструйованих великої місткості автобусів (20 — фірми «Сканія» і 80 — «Вольво»). Але це крапля в морі.

Держадміністрація Києва щедолі більше схиляється до думки, що у столиці необхідно налагодити випуск власних автобусів. Нині наявний міський автобусний парк використовується лише на 50 відсотків. Решта такі зношені, що експлуатації не підлягають.

Не вирішують проблему і мікроавтобуси, так звані «маршрутки». Вони економічно не вигідні, та ще й екологічно неприйнятні.

План одержав робочу назву «Київський міський автобус». Він починає втілюватися у життя. До випуску київського автобуса залучається завод «Авіант» — на його виробничих площах складатимуть машини. Автобусні салони великої пасажирської місткості виготовлятиме на базі тролейбусних корпусів АНТК імені Антонова, а шведська компанія «Сканія Бас Нордік АБ»

постачатиме шасі та екологічно безпечні двигуни, що відповідають міжнародним стандартам. Ведуться переговори з Європейським банком реконструкції та розвитку, який дав попередню згоду фінансувати це спільне виробництво до стадії сходження автопоїздів з конвеєра.

Пробний автопоїзд кияни побачать вже наступного року. Передбачається щороку купувати для Києва 50 комфортабельних, екологічно безпечних, великої місткості автобусів власного виробництва.

Олесь ІВАНЧЕНКО.

Перша і довгождана

У Броварах, що на Київщині, освячено й відкрито першу православну каплицю УПЦ Київського патріархату, встановлену на честь Покрови пресвятої Богородиці. Цю радість розділили з віруючими секретар Броварської міської ради А. Лемпницький, керуючий справами виконкому В. Абраменко, голова церковної ради, письменник М. Лисенко.

Здається, зовсім недавно з ініціативи Українського народного руху, патріотично налаштованої громадськості міста, активно підтримуваних Броварською міською радою, за власний кошт міського голови Івана Петренка було встановлено хрест біля парку. Напис на ньому повідомляв, що тут буде збудована церква Київського

патріархату. І ось минуло вісім місяців. Світло-голуба каплиця відчинила двері для віруючих. З часом поблизу розпочнеться будівництво храму.

— У Броварах діє 23 релігійних громади, будується дев'ять храмів, — повідомив керуючий справами виконкому Володимир Абраменко.

Надія ГРИЦЬКОВА.

Вісті з Закарпаття

Будуть нові робочі місця

Останніми роками тютюнництво на Закарпатті занедало.

Для того, щоб відродити галузь, і прийшов іноземний інвестор. Він погодився фінансувати будівництво тютюнової фабрики, що дасть змогу істотно збільшити площі під тютюном і додатково створити майже 15 тисяч робочих місць.

Наша дипломантка — володарка гран-прі

Одинадцятилітня Оля Сенинець із гірського села Липецька Поляна стала дипломантом конкурсу нашої газети. Як кращий вокаліст Закарпаття.

Невдовзі після виступу на звіті регіону в столиці Оля посіла друге місце на п'ятому Всеукраїнському фестивалі самодіяльного співу, що проходив у Донецьку. І ось новий успіх нашої дипломантки. Під час днів культури «Самоцвіти Закарпаття — сивочолому Дніпру», що завершилися на Дніпропетровщині, Оля стала володаркою гран-прі.

Очікується масова міграція

Упродовж жовтня закарпатські прикордонники затримали кілька сотень нелегальних мігрантів, у тому числі 180 — з Афганістану. Вони покинули свою країну ще до терористичного акту у США.

Від фельдшерської моделі до лікарської

Ситуацію, що склалася в сільській медицині, обговорили в облдержадміністрації. Місцевим керівникам рекомендовано поступово переходити від фельдшерської моделі надання первинної медичної допомоги до лікарської. Завершити телефонізацію сільських лікарських амбулаторій і фельдшерсько-акушерських пунктів, забезпечити кожну дільничну лікарню та сільську лікарську амбулаторію санітарним транспортом високої прохідності. Для цього під час формування бюджету області на 2002-й та наступні роки передбачатимуть кошти на придбання 20 санітарних автомобілів щорічно.

Акція журналістів — збереження пам'ятки

Усі обласні видання майже в один день вдарили на сполох. Вони звернулися до краян із закликом врятувати унікальну пам'ятку історії Закарпаття XVIII століття — дерев'яну церкву в селі Гукливому Воловецького району. Переживши 270 зим, наступну вона може не витримати — обвалюється дах. Журналісти шукають меценатів.

Є сенс співпраці

Нещодавно у Кривому Розі на Дніпропетровщині відкрито філію Торгового дому «Троянда Закарпаття». Тут пропонують у широкому асортименті продукцію, яка виробляється на Закарпатті, і вроздріб, і оптом. Насамперед це мінеральні води, коньяки, вина та консервовані овочі й фрукти.

А днями на Закарпатті побував голова Львівської обласної держадміністрації Михайло Гладій. На його зустрічі з колегою Геннадієм Москалем йшлося про насичення ринків двох областей товарами власного виробництва безпосередньо з підприємств, про розвиток туризму, ведення лісового господарства, про досвід зовнішньоекономічної діяльності. Це співробітництво наповниться новим змістом після того, як 25—27 жовтня у Львові відбудеться міжнародний саміт з питань регіональної міждержавної співпраці прикордонних областей. Участь у ньому візьмуть Польща, Молдова, Словаччина, Угорщина, Румунія, а також Закарпатська, Львівська, Волинська та Одеська області України, повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.

■ Фотофакт

Солістка дитячого кримськотатарського ансамблю «Джеміле» танцює на сцені Сімферопольського українського музично-драматичного театру під час концерту, присвяченого відкриттю кримського відділення фонду «Україна духовна».

Фото Андрія КАНИЩЕВА (УНІАН).

3 Футбол. Кубок України. 1/8 фіналу. Перші матчі. «Кривбас» — ЦСКА. 1:0

ДЕРЖАВА І ПРАВО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про дипломатичну службу

Цей Закон визначає правові засади та порядок організації діяльності дипломатичної служби України як складової частини державної служби, а також особливості правового статусу державних службовців, які перебувають на дипломатичній службі.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів
У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: дипломатична служба України (далі — дипломатична служба) — це професійна діяльність громадян України, спрямована на практичну реалізацію зовнішньої політики України, захист національних інтересів України у сфері міжнародних відносин, а також прав та інтересів громадян і юридичних осіб України за кордоном; дипломатичний працівник — державний службовець, який виконує дипломатичні або консульські функції в Україні чи за кордоном та має відповідний дипломатичний ранг; адміністративно-технічний працівник — державний службовець, який здійснює адміністративно-технічне обслуговування системи органів дипломатичної служби; працівники дипломатичної служби — дипломатичні працівники та адміністративно-технічні працівники системи органів дипломатичної служби; закордонні дипломатичні установи України — дипломатичні представництва та консульські установи України в інших державах, представництва при міжнародних організаціях; довготермінове відрядження — перебування працівників дипломатичної служби за принципом ротації в закордонних дипломатичних установах України у строки, передбачені цим Законом; ротація — планове заміщення працівників дипломатичної служби у закордонних дипломатичних установах України в порядку, визначеному Міністерством закордонних справ України. Стаття 2. Правове регулювання дипломатичної служби Відносини, що виникають у зв'язку з проходженням дипломатичної служби, регулюються Конституцією України, цим Законом, Законом України «Про державну службу», Кодексом законів про працю України, Консульським статутом України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Стаття 3. Основні принципи дипломатичної служби Основними принципами дипломатичної служби є: служіння Українському народові; відстоювання національних інтересів України; пріоритет прав і свобод людини та громадянина; демократизм і законність; гуманізм і соціальна справедливість; професіоналізм, компетентність, ініціативність, об'єктивність, чесність, відданість справі; персональна відповідальність за виконання службових обов'язків і додержання дисципліни. Стаття 4. Основні завдання дипломатичної служби Основними завданнями дипломатичної служби є: забезпечення національних інтересів і безпеки України шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права; проведення зовнішньополітичного курсу України, спрямованого на розвиток політичних, економічних, гуманітарних, наукових, інших зв'язків з іншими державами, міжнародними організаціями; захист прав та інтересів громадян і юридичних осіб України за кордоном; сприяння забезпеченню стабільності міжнародного становища України, піднесенню її міжнародного авторитету, поширенню у світі образу України як надійного і передбачуваного партнера; забезпечення дипломатичними засобами та методами захисту суверенітету, безпеки, територіальної цілісності та непорушності кордонів України, її політичних, торгово-економічних та інших інтересів; координація діяльності інших органів виконавчої влади щодо забезпечення проведення єдиного зовнішньополітичного курсу України; вивчення політичного та економічного становища у світі, зовнішньої та внутрішньої політики іноземних держав, діяльності міжнародних організацій; забезпечення органів державної влади України інформацією, необхідною для здійснення ефективної зовнішньої та внутрішньої політики; здійснення інших завдань відповідно до законодавства України. Стаття 5. Основні функції дипломатичної служби Основними функціями дипломатичної служби є: забезпечення підтримання дипломатичних зносин з іншими державами, представництво України у міжнародних організаціях та спеціальних місіях; здійснення зовнішньополітичної діяльності держави; організація проведення переговорів і підготовка укладення міжнародних договорів України; підготовка разом з іншими центральними органами виконавчої влади пропозицій щодо укладення, виконання, припинення дії міжнародних договорів та внесення їх у встановленому порядку на розгляд Президента України та Кабінету Міністрів України; внесення в установленому порядку на розгляд Президента України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України пропозицій та рекомендацій з питань відносин України з іншими державами та міжнародними організаціями; підготовка пропозицій щодо удосконалення законодавства України у галузі міжнародних відносин; здійснення функцій дипломатичного протоколу у сфері забезпечення зовнішніх зносин з іншими державами, міжнародними організаціями; забезпечення функціонування єдиної державної системи реєстрації, обліку та зберігання міжнародних договорів України; здійснення функцій депозитарію міжнародних договорів, укладених Україною; сприяння діяльності іноземних дипломатичних представництв та консульських установ, представництв міжнародних організацій в Україні, а також здійснення контролю за додержанням дипломатичних і консульських привілеїв та імунітетів; сприяння взаємодії органів законодавчої, виконавчої і судової влади в частині здійснення ними зовнішніх зносин та дотримання міжнародних зобов'язань України; здійснення інформаційного забезпечення Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України з питань зовнішньополітичної діяльності; розповсюдження інформації про Україну за кордоном; організація на території України та за кордоном консульської роботи, забезпечення візової політики України, здійснення в межах своїх повноважень паспортного забезпечення; сприяння органам законодавчої, виконавчої та судової влади у здійсненні ними міжнародних зв'язків, надання їм відповідної методичної, консультатійної та інформаційної допомоги; здійснення інших функцій відповідно до чинного законодавства України. Стаття 6. Система органів дипломатичної служби Систему органів дипломатичної служби складають: Міністерство закордонних справ України, представництва Міністерства закордонних справ України на території України, закордонні дипломатичні установи України. Міністерство закордонних справ України є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує проведення зовнішньої політики держави і координацію діяльності у сфері зовнішніх зносин України. Міністерство закордонних справ України здійснює свої повно-

важення безпосередньо та через інші органи дипломатичної служби.

Дипломатичні представництва та консульські установи України за кордоном є постійно діючими установами України, основними завданнями яких є представництво України в державі перебування та підтримання офіційних міждержавних відносин, захист інтересів України, прав та інтересів її громадян і юридичних осіб за кордоном.

Постійні представництва України при міжнародних організаціях є постійно діючими установами України за кордоном, основними завданнями яких є представництво України при міжнародних організаціях, підтримання з такими міжнародними організаціями офіційних відносин та захист інтересів України за кордоном.

Статус, завдання та функції дипломатичного представництва України за кордоном, постійного представництва України при міжнародній організації визначаються цим Законом, а також Положенням про дипломатичне представництво України в іншій державі, Положенням про постійне представництво України при міжнародній організації, які затверджуються Президентом України. Статус, завдання та функції консульської установи України за кордоном визначаються цим Законом та Консульським статутом, який затверджується Президентом України.

Статус, завдання та функції представництв Міністерства закордонних справ України на території України визначаються цим Законом та Положенням про них, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення дипломатичної служби

Фінансове та матеріально-технічне забезпечення дипломатичної служби здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 8. Зв'язок, архів дипломатичної служби Дипломатична служба має самостійний зв'язок і архів. Дипломатична служба використовує власну мережу телекомунікацій і кур'єрську службу.

В архіві дипломатичної служби зберігаються оригінали і достовірні копії міжнародних договорів, а також інші матеріали, необхідні для здійснення її діяльності.

Положення про архів дипломатичної служби затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ ІІ. КАДРОВИЙ СКЛАД ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ. ПРИЗНАЧЕННЯ НА ДИПЛОМАТИЧНІ ПОСАДИ

Стаття 9. Прийняття на дипломатичну службу Дипломатичними працівниками можуть бути громадяни України, які мають відповідну факову вищу освіту, необхідні професійні та ділові якості, володіють державною та іноземними мовами і за станом здоров'я можуть бути направлені у довготермінове відрядження.

Адміністративно-технічними працівниками дипломатичної служби можуть бути громадяни України, які мають необхідні професійні та ділові якості, володіють державною та, як правило, іноземними мовами і за станом здоров'я можуть бути направлені у довготермінове відрядження.

Не можуть бути прийнятими на дипломатичну службу особи, щодо яких встановлені обмеження у Законі України «Про державну службу».

Прийняття на дипломатичну службу здійснюється на конкурсній основі, крім випадків, коли призначення на дипломатичні посади здійснює Президент України. Порядок проведення конкурсу для прийняття на дипломатичну службу визначається Кабінетом Міністрів України.

Під час проведення конкурсу зборюються вимагати від кандидатів на дипломатичну службу відомості та документи, подання яких не передбачено законодавством України.

Міністр закордонних справ України має право самостійно добирати та приймати осіб на посади для роботи в патронатній службі. Порядок проходження дипломатичної служби такими особами встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Присяга при прийнятті на дипломатичну службу

Громадяни, які вперше приймаються на дипломатичну службу і раніше не перебували на державній службі, складають Присягу державних службовців відповідно до Закону України «Про державну службу».

Про прийняття Присяги робиться запис у трудовій книжці.

Стаття 11. Випробування при прийнятті на дипломатичну службу

При прийнятті на дипломатичну службу може встановлюватися випробування строком до шести місяців. Особи, які не витримали випробування, звільняються з дипломатичної служби.

Стаття 12. Кадри дипломатичної служби Дипломатичні працівники проходять дипломатичну службу на посадах Міністра закордонних справ України та на дипломатичних посадах системи органів дипломатичної служби. Дипломатичні працівники проходять дипломатичну службу також на відповідальних посадах структурних підрозділів Адміністрації Президента України, що забезпечують здійснення Президентом України повноважень у зовнішньополітичній сфері, та на відповідальних посадах структурних підрозділів Апарату Верховної Ради України, що забезпечують представництво Голови Верховної Ради України у зносинах з органами влади інших держав та забезпечують здійснення заходів по міжнародному співробітництву Верховної Ради України, за умови, що на момент призначення на такі посади вони мали відповідний дипломатичний ранг.

Для дипломатичних працівників, які працюють в закордонних дипломатичних установах України, встановлюються такі посади:

- 1) Надзвичайний і Повноважний Посол України, Постійний представник України при міжнародній організації;
- 2) Генеральний консул України;
- 3) Радник-посланник;
- 4) радник;
- 5) консул України;
- 6) перший секретар;
- 7) віце-консул;
- 8) другий секретар;
- 9) третій секретар;
- 10) аташе.

Кадри дипломатичної служби складають:

- 1) працівники, які займають штатні дипломатичні посади на постійній основі;
- 2) працівники, які займають штатні адміністративно-технічні посади на постійній основі;
- 3) працівники, які займають штатні дипломатичні та адміністративно-технічні посади на визначений термін (строковий трудовий договір).

Працівники дипломатичної служби можуть бути, за їх згодою, переведені, тимчасово відряджені до інших органів державної влади України для виконання службових обов'язків або направлені на навчання для підвищення професійної кваліфікації.

У цих випадках вони залишаються на дипломатичній службі, користуються всіма правами і пільгами та одержують надбавки до посадових окладів, встановлені для працівників дипломатичної служби.

Після закінчення терміну такого відрядження працівники дипломатичної служби проходять службову атестацію, за результатами якої (за умови підтвердження відповідних кваліфікацій та рівня професійних знань) призначаються на посаду не нижчу за ту, яку вони займали до відрядження, переведення, навчання.

Стаття 13. Призначення на дипломатичні посади та звільнення з них

Міністр закордонних справ України призначається на посаду Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України, звільняється з посади Президентом України.

Надзвичайний і Повноважний Посол України, Постійний представник України при міжнародній організації призначаються на посади та звільняються з посад Президентом України за поданням Міністра закордонних справ України. Укази Президента України з цих питань скріплюються підписами Прем'єр-міністра України та Міністра закордонних справ України.

Міністр закордонних справ України вносить Президенту України подання щодо кандидатур про призначення на посади Надзвичайного і Повноважного Посла України, Постійного представника України при міжнародній організації після консультацій в Комітеті Верховної Ради України у закордонних справах щодо кандидатур на ці посади.

Призначення на інші дипломатичні посади та звільнення з цих посад здійснюються відповідно до чинного законодавства.

Стаття 14. Кадровий резерв дипломатичної служби Дипломатична служба має кадровий резерв, необхідний для заміщення посад та кадрового планування в системі органів дипломатичної служби.

Порядок формування і організація роботи з кадровим резервом дипломатичної служби регулюються Положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 15. Обслуговуючий персонал дипломатичної служби Дипломатична служба має обслуговуючий персонал, правовий статус якого визначається законодавством України.

Розділ ІІІ. ДИПЛОМАТИЧНІ РАНГИ

Стаття 16. Дипломатичні ранги Дипломатичним працівникам присвоюються такі дипломатичні ранги:

- Надзвичайний і Повноважний Посол;
- Надзвичайний і Повноважний Посланник першого класу;
- Надзвичайний і Повноважний Посланник другого класу;
- радник першого класу;
- радник другого класу;
- перший секретар першого класу;
- перший секретар другого класу;
- другий секретар першого класу;
- другий секретар другого класу;
- третій секретар;
- аташе.

Дипломатичний працівник, якому присвоєно дипломатичний ранг, перебуває у ньому довічно і може бути позбавлений дипломатичного рангу лише за вироком суду.

Дипломатичні ранги від Надзвичайного і Повноважного Посла до аташе привірюються до рангів державних службовців відповідно з першого до одинадцятого рангу.

Стаття 17. Порядок присвоєння дипломатичних рангів Дипломатичні ранги Надзвичайного і Повноважного Посла, Надзвичайного і Повноважного Посланника першого класу, Надзвичайного і Повноважного Посланника другого класу присвоюються Президентом України за поданням Міністра закордонних справ України.

Особам, яким присвоєно дипломатичні ранги Надзвичайного і Повноважного Посла, Надзвичайного і Повноважного Посланника першого класу, Надзвичайного і Повноважного Посланника другого класу, видається відповідна грамота, що засвідчує їх статус, за підписом Президента України.

За цією категорією осіб зберігається право на користування дипломатичним паспортом довічно.

Інші дипломатичні ранги присвоюються Міністром закордонних справ України на підставі рекомендацій атестаційної комісії Міністерства закордонних справ України.

Присвоєння дипломатичного рангу здійснюється згідно з посадою, яку займає дипломатичний працівник. Відповідність посад дипломатичних працівників дипломатичним рангам визначається Переліком посад, приписаних до дипломатичних рангів України, який затверджується Президентом України.

Особа, яка вперше призначається на приписану за дипломатичним рангом посаду, вважається прийнятою на дипломатичну службу, про що робиться відповідний запис у трудовій книжці.

У разі призначення дипломатичного працівника на іншу посаду, приписану до дипломатичного рангу вищого рівня, йому присвоюється відповідний дипломатичний ранг без урахування строків перебування у дипломатичних рангах, передбачених статтею 18 цього Закону.

За значні успіхи в роботі та особливі заслуги дипломатичним працівникам може бути присвоєно черговий дипломатичний ранг до закінчення строків, передбачених статтею 18 цього Закону (дострокове присвоєння дипломатичного рангу), і без додержання черговості присвоєння рангів (позачергове присвоєння дипломатичного рангу). Дострокове чи позачергове присвоєння дипломатичного рангу здійснюється відповідно до Переліку посад, приписаних до дипломатичних рангів.

Якщо дипломатичний працівник перейшов на нижчу посаду або залишив дипломатичну службу, на яку потім повернувся, за ним зберігається присвоєний дипломатичний ранг.

За сумішню працю дипломатичному працівникові в разі виходу на пенсію (відставку за станом здоров'я) може бути присвоєно черговий дипломатичний ранг поза межами посади, яку він займав.

У трудовій книжці дипломатичного працівника робляться записи про присвоєння дипломатичних рангів та позбавлення дипломатичного рангу.

Стаття 18. Строки перебування у дипломатичних рангах Встановлюються такі строки перебування дипломатичних працівників у дипломатичних рангах:

- аташе, третього секретаря, другого секретаря другого класу, другого секретаря першого класу, першого секретаря другого класу — два роки;
- першого секретаря першого класу, радника другого класу — три роки.

Строки перебування в дипломатичних рангах радника першого класу, Надзвичайного і Повноважного Посланника другого класу, Надзвичайного і Повноважного Посланника першого класу не встановлюються.

Стаття 19. Ранги адміністративно-технічних працівників Адміністративно-технічним працівникам присвоюються відповідні ранги державних службовців у порядку, передбаченому Законом України «Про державну службу».

Розділ ІV. ПРОХОДЖЕННЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ. СЛУЖБОВА КАР'ЄРА

Стаття 20. Ротація дипломатичних працівників В органах дипломатичної служби здійснюється ротація працівників дипломатичної служби.

Працівники дипломатичної служби можуть направлятися у довготермінове відрядження з урахуванням їх професійної підготовки та спеціалізації.

Працівники дипломатичної служби після закінчення попереднього довготермінового відрядження направляються у наступне довготермінове відрядження не раніше ніж через півтора року.

Стаття 21. Довготермінове відрядження

Довготермінове відрядження дипломатичних працівників триває, як правило, до чотирьох років у державах з нормальними кліматичними умовами та стабільною політичною ситуацією і до трьох років у державах з важкими кліматичними умовами або складною політичною ситуацією.

Довготермінове відрядження адміністративно-технічних працівників триває, як правило, до трьох років у державах з нормальними кліматичними умовами та стабільною політичною ситуацією і до двох років у державах з важкими кліматичними умовами або складною політичною ситуацією.

Перелік держав, зазначених у частинах першій і другій цієї статті, затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства закордонних справ України.

Після закінчення довготермінового відрядження працівникам

дипломатичної служби надається попередня посада, а в разі неможливості цього — рівноцінна їй посада в системі органів дипломатичної служби.

Стаття 22. Дострокове відкликання працівників дипломатичної служби

Працівники дипломатичної служби, направлені у довготермінове відрядження, можуть бути достроково відкликані до України у випадках:

службової необхідності; за станом здоров'я; невиконання або неналежного виконання ними службових обов'язків;

вчинення проступків, які їх ганьблять; вчинення членами їх сімей дій, що можуть призвести до негативних наслідків при подальшому перебуванні працівника дипломатичної служби у довготерміновому відрядженні.

Стаття 23. Особливості роботи працівників дипломатичної служби у секретаріатах міжнародних організацій

Працівники дипломатичної служби можуть бути направлені на роботу до секретаріатів міжнародних організацій за квотою України. У таких випадках тривалість роботи у секретаріатах міжнародних організацій обумовлюється строками контрактів з цими організаціями, визначеними за погодженням з Міністерством закордонних справ України.

Період роботи у секретаріатах міжнародних організацій зараховується до стажу дипломатичної, державної служби.

До працівників дипломатичної служби, які були направлені на роботу до секретаріатів міжнародних організацій за квотою України, після закінчення строків відповідних контрактів, визначених за погодженням з Міністерством закордонних справ України, застосовується порядок працевлаштування в Україні, передбачений в статті 21 цього Закону.

Стаття 24. Проходження дипломатичної служби працівниками інших органів державної влади

Працівники інших органів державної влади можуть бути тимчасово відряджені до органів дипломатичної служби для виконання службових обов'язків.

На час такого відрядження на них поширюється дія цього Закону, за винятком розділу III «Дипломатичні ранги».

Особливості проходження дипломатичної служби працівниками інших органів державної влади регулюються окремими нормативно-правовими актами Президента України.

Стаття 25. Навчання і підвищення кваліфікації, наукова та викладацька діяльність працівників дипломатичної служби

Працівникам дипломатичної служби створюються умови для навчання і підвищення кваліфікації у відповідних навчальних закладах України та за кордоном.

Працівники дипломатичної служби для здійснення наукової або викладацької діяльності можуть бути, за їх згодою, тимчасово переведені на строк до п'яти років до наукових установ або вищих навчальних закладів як в Україні, так і за кордоном, а також направлені Міністерством закордонних справ України на навчання.

У цих випадках вони залишаються на дипломатичній службі, користуються всіма правами і пільгами та одержують надбавки до посадових окладів, встановлені для працівників дипломатичної служби.

Після закінчення строку тимчасового переведення для здійснення наукової або викладацької діяльності, навчання в очній аспірантурі або докторантурі працівники дипломатичної служби проходять службу атестацію. В разі підтвердження результатами атестації відповідного рівня професійних знань та кваліфікації працівники призначаються на посаду, не нижчу за ту, яку вони займали до переведення, направлення на навчання.

Стаття 26. Дипломатична академія при Міністерстві закордонних справ України

При Міністерстві закордонних справ України діє Дипломатична академія, статус якої визначається чинним законодавством України. Статут Дипломатичної академії затверджується Кабінетом Міністрів України.

Особи, які на момент призначення на керівні, професорсько-викладацькі посади Дипломатичної академії мали дипломатичний ранг, є дипломатичними працівниками.

Стаття 27. Стажування працівників дипломатичної служби Стажування працівників дипломатичної служби проводиться з метою підвищення їхнього професійного рівня терміном до шести місяців відповідно до положення, затвердженого наказом Міністра закордонних справ України.

Стажування проводиться в закордонних дипломатичних установах України із збереженням середньої заробітної плати за основним місцем служби.

Стаття 28. Відсторонення від виконання повноважень за посадою

Невиконання службових обов'язків, що призвело до людських жертв або завдало шкоди громадяниніві, державі, підприємству, організації, є підставою для відсторонення працівника дипломатичної служби від виконання ним повноважень за посадою із збереженням оплати праці, визначеною статтею 35 цього Закону. Рішення про відсторонення працівника дипломатичної служби від виконання повноважень за посадою приймається посадовою особою, яка його призначала.

Тривалість відсторонення від виконання повноважень за посадою не повинна перевищувати тривалості службового розслідування. Службове розслідування проводиться в строки та у порядку, що встановлені Кабінетом Міністрів України.

Рішення про відсторонення працівника дипломатичної служби від виконання повноважень за посадою скасовується, якщо за результатами службового розслідування підстави прийняття такого рішення не підтверджуються.

Розділ V. ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРАЦІВНИКІВ ДІПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ

Стаття 29. Основні права працівників дипломатичної служби Працівник дипломатичної служби користується всіма правами, визначеними в Законі України «Про державну службу».

Працівники дипломатичної служби в період довготермінового відрядження користуються привілеями та імунітетами, встановленими для працівників дипломатичної служби відповідно до норм міжнародного права.

Стаття 30. Основні обов'язки працівників дипломатичної служби

Працівники дипломатичної служби виконують обов'язки, встановлені для державних службовців у Законі України «Про державну службу».

Працівники дипломатичної служби в період довготермінового відрядження повинні поважати закони, правила і традиції країни перебування, здійснювати покладені на них завдання, гідно представляти Україну.

Стаття 31. Обмеження, пов'язані з перебуванням на дипломатичній службі

Працівники дипломатичної служби не мають права вчиняти дії, передбачені Законом України «Про боротьбу з корупцією», а також не можуть брати участі у страйках та вчиняти інші дії, що перешкоджають нормальній діяльності органів державної влади або порушують правила безпеки під час перебування у довготерміновому відрядженні.

Стаття 32. Декларування доходів працівників дипломатичної служби

Декларування доходів працівників дипломатичної служби та осіб, що претендують на зайняття посади дипломатичного працівника або адміністративно-технічного працівника, здійснюється відповідно до Закону України «Про державну службу».

Стаття 33. Заохочення за сумлінну працю Працівники дипломатичної служби заохочуються за сумлінне виконання службових обов'язків, ініціативу в роботі.

Заходами заохочення працівників дипломатичної служби є:

оголошення подяки; грошова винагорода; нагородження цінним подарунком; дострокове або позачергове присвоєння дипломатичного рангу або рангу державного службовця; нагорода Почесною грамотою Міністерства закордонних справ України.

За особливі заслуги в роботі працівники дипломатичної служби можуть бути представлені до відзначення державними нагородами України.

Стаття 34. Дисциплінарна відповідальність працівників дипломатичної служби

Працівники дипломатичної служби несуть дисциплінарну відповідальність за невиконання або неналежне виконання службових обов'язків, перевищення службових повноважень, порушення обмежень, пов'язаних з перебуванням на дипломатичній службі, а також за вчинки, що їх ганьблять та дискредитують орган, в якому вони працюють.

Крім дисциплінарних стягнень, передбачених чинним законодавством про працю України, до працівників дипломатичної служби можуть застосовуватися такі заходи дисциплінарного впливу:

затримка до одного року присвоєння чергового дипломатичного рангу, рангу державного службовця або у призначенні на вищу посаду;

попередження про неповну службову відповідність.

Розділ VI. МАТЕРІАЛЬНЕ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДІПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ

Стаття 35. Оплата праці

Заробітна плата працівників дипломатичної служби складається з посадових окладів, премій, доплати за ранги, за науковий ступінь, надбавки за вислугу років, за знання іноземних мов та інших надбавок, передбачених законодавством.

Посадові оклади працівників дипломатичної служби встановлюються залежно від складності покладених на них повноважень та ступеня відповідальності.

Доплата дипломатичному працівникові за дипломатичний ранг, адміністративно-технічному працівникові за ранг державного службовця провадиться відповідно до присвоєного рангу.

У разі призначення на приписану до дипломатичного рангу посаду державного службовця, який вперше приймається на дипломатичну службу і не має дипломатичного рангу, до присвоєння дипломатичного рангу такому працівникові виплачується доплата за ранг державного службовця відповідно до присвоєного йому рангу. 3 дня присвоєння дипломатичного рангу виплата доплати за ранг державного службовця відповідно припиняється на час перебування на дипломатичній службі.

Надбавка за вислугу років виплачується працівникам дипломатичної служби щомісяця у відсотках до посадового окладу з урахуванням доплати за ранг і залежно від стажу роботи у державних органах у таких розмірах: понад 3 роки — 10, понад 5 років — 15, понад 10 років — 20, понад 15 років — 25, понад 20 років — 30, понад 25 років — 40 відсотків.

Працівникам дипломатичної служби можуть встановлюватися надбавки за особливі умови роботи, доплати за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників та інші надбавки і доплати, а також може надаватися матеріальна допомога для розв'язання соціально-побутових питань.

Працівникам дипломатичної служби, які направлені у довготермінове відрядження, оплата праці здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Умови оплати праці працівників дипломатичної служби, розміри їх посадових окладів, компенсаційних виплат, надбавок, доплат і матеріальної допомоги, в тому числі надбавок на непрацюючих членів сім'ї працівника закордонної дипломатичної установи України, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 36. Щорічні та додаткові відпустки працівникам дипломатичної служби

Працівникам дипломатичної служби надається щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів, якщо законодавством не передбачено більш тривалої відпустки, з виплатою допомоги на оздоровлення.

Працівникам дипломатичної служби, які мають стаж роботи в державних органах понад 10 років, надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю до 15 календарних днів. Порядок і умови надання додаткових оплачуваних відпусток, розмір допомоги на оздоровлення встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Особливості надання відпусток главам дипломатичних представництв України за кордоном, главам представництв України при міжнародних організаціях, а також іншим працівникам дипломатичної служби, направленим у відрядження до закордонних дипломатичних установ України, розміри та порядок виплати їм допомоги на оздоровлення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 37. Соціально-побутове забезпечення та гарантії, що надаються працівникам дипломатичної служби та членам їх сімей

Праівники дипломатичної служби забезпечуються житлом у встановленому законодавством України порядку.

Дипломатичні працівники, яким присвоєно дипломатичний ранг Надзвичайного і Повноважного Посла, Надзвичайного і Повноважного Посланника першого класу, Надзвичайного і Повноважного Посланника другого класу, мають право на додаткову житлову площу в розмірах, встановлюваних Кабінетом Міністрів України.

Працівникам дипломатичної служби, які потребують відповідно до чинного законодавства України поліпшення житлових умов, надається земельна ділянка та безвідсотковий кредит на строк до 20 років. Умови надання кредиту встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Працівники дипломатичної служби та члени їх сімей, які проживають разом з ними, користуються медичним обслуговуванням та санаторно-курортним лікуванням у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України.

Право на медичне обслуговування та санаторно-курортне лікування зберігається за працівниками дипломатичної служби в разі виходу на пенсію або у відставку.

Дружинам (чоловікам) працівників дипломатичної служби під час їх звільнення з роботи у зв'язку з довготерміновим відрядженням чоловіка (дружини) виплачується грошова допомога міністерствами, іншими органами державної влади, державними підприємствами, установами, організаціями, в яких вони працювали до виїзду за кордон, у порядку та розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Час перебування за кордоном дружини (чоловіка) глави дипломатичного представництва України за кордоном, глави постійного представництва України при міжнародній організації, іншого працівника дипломатичної служби за місцем проходження дипломатичної служби, відрядження до закордонної дипломатичної установи зараховується до загального стажу роботи.

Дружини (чоловіки), які перебували за кордоном за місцем проходження дипломатичної служби працівниками дипломатичної служби, після закінчення строку довготермінового відрядження дипломатичних працівників повертаються на роботу до міністерств, інших органів державної влади, державних підприємств, установ, організацій, в яких вони працювали до виїзду за кордон, де їм надається посада, рівноцінна тій, яку вони займали.

Стаття 38. Забезпечення дипломатичних працівників предметами представницької екіпіровки

Дипломатичні працівники забезпечуються предметами представницької екіпіровки в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 39. Державне страхування життя і здоров'я працівників дипломатичної служби

Життя і здоров'я працівників дипломатичної служби підлягають обов'язковому державному страхуванню в порядку, встановленому законодавством України.

У разі загибелі (смерті) працівника дипломатичної служби у зв'язку з виконанням покладених на нього службових обов'язків під час перебування у відрядженні сім'ї загиблого виплачується одноразова страхова сума за рахунок страхових платежів по обов'язковому державному страхуванню працівників дипломатичної служби в розмірі десятирічної заробітної плати за останньою посадою.

У разі заповняння працівнику дипломатичної служби у зв'язку з виконанням службових обов'язків під час перебування у відрядженні каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я, що виключає можливість продовження професійної діяльності, йому виплачується одноразова страхова сума за рахунок страхових платежів по обов'язковому державному страхуванню працівників дипломатич-

ної служби в розмірі п'ятирічної заробітної плати за останньою посадою.

Крім того, йому щомісячно виплачується компенсація у розмірі різниці між втраченою заробітною платою і призначеною пенсією без урахування одноразової страхової суми.

Стаття 40. Пенсійне забезпечення і грошова допомога працівникам дипломатичної служби

Пенсія працівникам дипломатичної служби виплачується відповідно до Закону України «Про державну службу» за рахунок коштів Державного бюджету України.

У разі виходу на пенсію працівників дипломатичної служби, які направлені у довготермінове відрядження, визначення заробітної плати, з якої обчислюється пенсія цим працівникам, та посадових окладів для цілей виплати грошової допомоги здійснюється виходячи з посадових окладів відповідних привірняних посад працівників центрального апарату Міністерства закордонних справ України з урахуванням відповідних надбавок, передбачених цим Законом.

Привірювання посад працівників закордонних дипломатичних установ України до відповідних посад працівників центрального апарату Міністерства закордонних справ України для цілей обчислення пенсій та грошової допомоги здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Працівник дипломатичної служби, звільнений з дипломатичної служби у зв'язку із засудженням за умисний злочин, вчинений з використанням свого посадового становища, або вчиненням корупційного діяння, позбавляється права на одержання пенсії, передбаченої цією статтею. В таких випадках пенсія працівнику дипломатичної служби призначається на загальних підставах.

Працівникам дипломатичної служби у разі виходу на пенсію за наявності стажу державної служби не менше 10 років виплачується грошова допомога у розмірі 10 місячних посадових окладів.

Розділ VII. ПРИПИНЕННЯ ДІПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ

Стаття 41. Підстави припинення дипломатичної служби Дипломатична служба припиняється на загальних підставах, передбачених чинним законодавством про працю.

Дипломатична служба припиняється також на таких підставах:

1) невиконання працівником дипломатичної служби основних обов'язків, передбачених статтею 30 цього Закону;

2) порушення обмежень, пов'язаних з перебуванням на дипломатичній службі, передбачених статтею 31 цього Закону;

3) досягнення працівником дипломатичної служби граничного віку перебування на дипломатичній службі або його відставка (статті 42, 43 цього Закону);

4) виявлення або виникнення обставин, що перешкоджають перебуванню працівника на дипломатичній службі, передбачених Законом України «Про державну службу»;

5) відмова працівника дипломатичної служби від складення Присяги державних службовців або її порушення;

6) неподання або подання працівником дипломатичної служби неправдивих відомостей щодо його доходів, майна (стаття 32 цього Закону);

7) невитримання випробування, яке встановлено при прийнятті на дипломатичну службу (стаття 11 цього Закону).

Звільнення працівника дипломатичної служби з посади не вважається припиненням дипломатичної служби, якщо це звільнення відбулося не на підставах, передбачених цією статтею та статтею 43 цього Закону.

Зміна керівників не може бути підставою для припинення працівником дипломатичної служби роботи на займаний посаді з ініціативи новопризначених керівників, крім патронатної служби Міністра закордонних справ України.

Стаття 42. Граничний вік перебування на дипломатичній службі

Граничний вік перебування на дипломатичній службі становить 60 років для чоловіків і 55 років для жінок. Строк перебування на дипломатичній службі може бути продовжений. Доцільність продовження, але не більш як на 5 років, визначається Президентом України щодо дипломатичних працівників, яких він призначає, щодо інших працівників дипломатичної служби — в порядку, визначеному Законом України «Про державну службу».

Після закінчення строку продовження перебування на дипломатичній службі працівники дипломатичної служби можуть бути залишені на дипломатичній службі лише на посадах радників або консультантів за рішенням керівника відповідного органу.

Стаття 43. Відставка дипломатичних працівників

Відставкою є припинення дипломатичної служби дипломатичним працівником, якому присвоєно дипломатичний ранг Надзвичайного і Повноважного Посла, Надзвичайного і Повноважного Посланника першого класу, Надзвичайного і Повноважного Посланника другого класу.

Підставами відставки дипломатичних працівників є: принципова незгода з рішенням відповідного органу державної влади чи посадової особи, а також етичні перешкоди для перебування на дипломатичній службі;

примушування дипломатичного працівника до виконання рішення органу державної влади чи посадової особи, яке суперечить законодавству України або може завдати значної шкоди державі, підприємствам, установам, організаціям, окремим громадянам;

стан здоров'я, що перешкоджає виконанню службових повноважень (за наявності медичного висновку).

Приймає відставку дипломатичного працівника або дає мотивовану відмову посадова особа, яка призначила дипломатичного працівника на посаду. Рішення про прийняття відставки або відмову у ній виноситься у місячний термін. У разі відмови у відставці дипломатичний працівник продовжує виконувати службові обов'язки і має право на звільнення в порядку, передбаченому чинним законодавством про працю України.

Питання соціального та матеріального забезпечення дипломатичних працівників, які вийшли у відставку до призначення їм пенсії за віком, вирішуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 44. Оскарження рішень про припинення дипломатичної служби

Рішення про припинення дипломатичної служби може бути оскаржене до суду.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ДІПЛОМАТИЧНУ СЛУЖБУ

Стаття 45. Відповідальність за порушення законодавства України про дипломатичну службу

Особи, винні у порушенні законодавства України про дипломатичну службу, несуть відповідальність згідно з чинними законами України.

Розділ IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування. До приведення інших законів у відповідність з нормами цього Закону вони діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

Постанову Верховної Ради України від 31 січня 1992 року № 2084-XII «Про дипломатичні ранги України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 18, ст. 236);

Постанову Верховної Ради України від 15 липня 1994 року № 111/94-ВР «Про порядок призначення глав представництв України в іноземних державах та при міжнародних організаціях» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 33, ст. 314).

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців після опублікування Закону України «Про дипломатичну службу» подати Верховній Раді України пропозиції щодо внесення змін до законів України, що впливають із цього Закону;

привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 вересня 2001 року.
№ 2728-III.

Тиші не маємо, та спочиваємо під будівельно-нормативну благодать

Звуки бувають різні. Від одних ми радіємо. Від інших — засмучуємося. Та є звуки, які нас убивають. До того ж у буквальному, а не в переносному розумінні цього слова. Фахівці їх називають шумами. Лікарі-гігієністи справедливо відносять їх до ряду найпідступніших шкідників. Навіть порівнюють із радіацією. З тієї причини, що людина схильна звикати до шумів, нібито не помічати їх. А тим часом вони день у день руйнівню впливають на людський організм. Не дуже помилюся, коли скажу, що здоров'я нації, крім усього іншого, багато в чому залежить від звукового режиму середовища, в якому ми живемо.

Бідолашні наші хромосоми

Не знаю, як на кого, але особисто на мене, коли я вперше потрапив за кордон, так би мовити, в цивілізований світ, незабутнє враження справила навіть не чистота на вулицях. Не благородні запахи в туалетах загального користування. Не супермаркетна безліч речей та продуктів, яка шокує колишніх «совків». Вразила мене тиша.

...Увечері, повертаючись після напруженої роботи до квартири свого колеги, в котрого гостював під час того пам'ятного відрядження, я потрапляв у море тиші. Вона заспокоювала, розслаблювала. І вже через годину-півтори минала втома. Вночі тиша так обгортала, що моє безсоння як рукою зняло. А знайомий лікар, за нагоди простувавши і прослухавши мій організм після мого повернення додому, з подивом зазначив:

— Ви що, батечку, на курорті побували?

Наші квартири саме щодо фактора тиші далекі від курортів, як чорт від ладану. Саме тієї миті, коли ви заглибилися в перипетії роману улюбленого автора, за стіною молодому сусідові спаде на думку врубити крутий рок на повну потужність музичного центру «Sony». Малюка, який щойно заснув, струсоне до несамовитого крику гупання п'ятко підлітка, який пробіг по своїй підлозі над вашою головою.

Дрібниця? Не кажіть. Скрупульозні дослідження вчених-гігієністів довели, що саме побутові (навіть не виробничі!) шуми особливо шкідливі для людини. Саме вони найдужче вражають наш мозок і нервову систему. Бо негативно впливають на них якраз тоді, коли вся надзвичайно складна структура людського організму налаштована на абсолютний — а отже, в цілковитій тиші, —

відпочинок. Мало того. Доведено, що звуки сприймаються не лише нашим вухом, а й клітинами всіх органів і тканин. Що їх сприйняття відбувається навіть на рівні хромосомного апарату людини! До речі, саме цим пояснюють феномен танку глухонімих, який гармоніює з музикою, що звучить, але яку їм не чути.

Ну і на засипку факт із моєї першої закордонної подорожі. Мій колега, в якого мені довелося тоді зупинитися, мешкав не на віллі. І не в котеджі. А у звичній для нас панельній багатоповерхівці. Щоправда, в будинку, зведеному в спальному районі фінської столиці фінськими будівельниками.

До історії питання

Узагалі, боротьба з побутовими шумами не така проста штука, як може здатися на перший погляд. Недарма фірми, що займаються виробництвом шумопоглинальних будівельних матеріалів, входять до переліку найуспішніших в Європі, та й у всьому світі. А шведська «Ecorphon», нідерландська «ISOVER», французький транснаціональний концерн «SAINT-GOBAIN» утримують багатостатні лабораторії, оснащені за останнім словом техніки, в яких з максимальною обережністю, з огляду на промисловий шпіонаж, інженери-дослідники працюють над створенням нових звукоізоляторів та шумопоглиначів.

Не можна сказати, що для наших будівельників проблеми екології шумів та звуків, точніше екофону, — це terra incognita. За часів масового будівництва «хрущовок», наприклад, з ударними шумами, найшкідливішими і важкоподоланими, боролися за допомогою так званого прокатного стану інженера Козлова. На ньому отриму-

вали заданих розмірів гіпсокартонні підготовки під підлоги. Вони були досить ефективні і дуже економічні. Одне лихо — всеохопне соціалістичне нехлюйство. Хоч як старалися, проте в гіпс — під час масових перевезень — потрапляли інертні матеріали на кшталт доломітів. В результаті через два-три роки після встановлення гіпсові підготовки під підлоги рвалися на частини і житла потребували ледь не капітальних ремонтів.

Одне слово, до 1977 року від них відмовилися, і датовані тим часом ДБН (державні будівельні норми), освячені Держбудом колишнього СРСР, у розділі «Захист від шуму» дали вже зовсім невиконанні рекомендації: панелі перекриттів засипати піском або керамзитом з наступною цементною стяжкою. А коли так, то ніхто їх і не виконував. По-перше, тому, що такі операції підвищували навантаження на несучі конструкції, що, у свою чергу, потребувало фактичного перепроекування всіх серій будівель, які зводилися, а також призводило до надмірного подорожчання масового житла та інших схожих «принад». А по-друге, шумозахисний ефект за такої технології був усього нічого — якихось 4—6 децибел. Отож, шкурка вичинки була не варті, і санлікарі прийомних комісій традиційно заплещували очі на екофон наших квартир. Ось і живемо ми в багатоповерхівках під шум унітазів, в яких сусіди зливають воду. І молимо Бога, щоб над нами не оселилася багатодітна родина!

Культура екофону

Те, що з екологічною культурою в нашій країні напружено, — відомо всім. Принаймні мені не доводилося чути про розробку закону про екофон, так би мовити, закону про тишу, без якого не обходиться жодне цивілізоване суспільство.

Так чи так, але наші будівельники, навіть найпрестижніших будинків, де ціна квадратного метра житла сягає 1000 доларів США, а то й вище, під час обладнання міжповерхових перекриттів, як і раніше, використовують

ДБН 1977 року видання. А отже, нічого для боротьби з ударними шумами не роблять. І чудові за архітектурними формами будинки, що дивляться на світ євровікнами, за своїм екофоном мало чим відрізняються від панельних багатоповерхівок періоду розвинуеного соціалізму. А лише в Києві щороку здають в експлуатацію близько мільйона квадратних метрів житла! Тож тиражування шкідливого для людського організму шумового середовища триває.

Щоправда, вельми забезпечені українці — за порадами дизайнерів — у своїх квартирах для захисту від побутових шумів встановлюють підвісні стелі, різного роду звукопоглинальні екрани. І практично з нульовим ефектом. Адже для того, щоб екофон багатоповерхівки відповідав хоча б європейським нормам, їм слід передовсім попиклуватися про сусідів, облаштувавши не стелі та стіни, а власні підлоги за новітніми технологіями. Але хто дасть гарантію, що сусід зверху зробить те саме? Ну та Бог з ними, «новими українцями». А ми, решта мешканців нашої люб'язної Вітчизни, що, не люди? Про наш екофон хто потурбується?

Проте такі люди знайшлися. БАТ «Славутський руберойдний завод» оволодів випуском будівельного матеріалу з промовистою назвою — звукоізол. Немає потреби навантажувати читача інженерними деталями. Достатньо сказати, що під час облаштування перекриттів багатопо-

верхових будинків із застосуванням цього матеріалу за так званою технологією «плаваючої підлоги» шкідливість ударних шумів практично зводиться до нуля. Бо вони зменшуються більш як на 23 децибели в частотному діапазоні від 0 до 10 000 герц. І це за товщини матеріалу від двох до чотирьох міліметрів! Одне слово, застосувавши його в нашому житловому будівництві, ми справді стандарти наших квартир наблизимо до європейських. Бо вітчизняний звукоізол за своїми характеристиками не поступається найкращим світовим зразкам шумопоглинальних будівельних матеріалів.

Проте сучасні звукоізоляційні матеріали і технології поки що не затребувані нашими будівельниками. Через інертність мислення. За ідеєю, наш український Держбуд має вимагати від них на нормативному рівні забезпечення наших квартир ефективним захистом від шуму, насамперед ударного. Переглядом вочевидь застарілих ДБН та розробкою нових відповідні науково-дослідні інститути не займаються. А проектні організації сучасні вітчизняні будівельні матеріали просто ігнорують, віддаючи перевагу імпортом. І взагалі, чому б нашому Міністерству охорони здоров'я, в порядку законодавчої ініціативи, теж не потурбуватися про наш екофон? Врешті-решт, здоров'я нації — турбота спільна.

Ігор НАУМЕНКО.
Фото
Юрія ХРОМУШИНА.

Дозвольте повірити у власні сили, — просять наші громадяни, але на їхньому шляху — сила-силенна різних перешкод, і часом нездоланих

Актуально

Радість від отримання свіженького свідоцтва про реєстрацію свого підприємства у всіх його власників минає швидко. Бо хоч і видав свідоцтво орган державної влади, майбутньому підприємцю потрібно оббити пороги ще майже десяти різних інстанцій. А скрізь — немалі черги і майже всюди треба «підмазати», щоб справа м'якше і скоріше посулася.

З одного боку — це відверте порушення економічних прав і свобод наших громадян. З другого — відчутна перепона на шляху створення ефективного власника і одна з причин небажання багатьох наших співвітчизників започаткувати свій власний бізнес. Корисний і потрібний не лише їм, а й державі, між іншим, також.

На думку відомих у нас юристів і, зокрема, заступника голови Спілки юристів України Миколи Онищука нам конче потрібна єдина система реєструючих органів. За якої реєструючий орган сам направлятиме інформацію про акт

заснування підприємства всім інстанціям, які мають зафіксувати це.

До речі, подібна практика існує в багатьох країнах світу. Там бажаючий зайнятися підприємницькою діяльністю після реєстрації має побувати лише у банку. Щоб відкрити рахунок. А всі його реєстраційні дані без нього негайно розсилаються до відповідних контролюючих органів і фондів.

Звісно, запровадити таку систему у нас одразу непростодити. Для цього потрібні належні умови, технічне забезпечення тощо. Але йти до цього нам доведеться. Ринкові відносини дедалі наполегливіше

вимагатимуть від держави заміни її командно-адміністративних важелів на регулятивні та контрольні. Ці ж ринкові відносини змусять визнати підприємців найбільш важливою цінністю держави. Адже вони створюватимуть нові робочі місця, наповнюватимуть податками місцеві бюджети, які дозволять розв'язувати гострі соціальні проблеми.

Вагомий крок до перегляду чинної системи реєстрації підприємницької діяльності робить у ці дні УСПП спільно з Партією промисловців і підприємців України. Вони проводять всеукраїнську акцію «Повір у власні сили — створи підприємство». Повсюдно у країні відкрили 260 спеціальних консультативних центрів, які надають безплатну інформаційно-юридичну допомогу бажаючим налагодити приватний бізнес. А за підсумками цієї акції її організатори планують підготувати і подати до Кабінету Міністрів проект постанови про спрощення процесу реєстрації підприємниц-

тва, запропонувати зміни та доповнення до чинного законодавства, що регулює цю справу.

Найбільший інтерес до акції виявили у Вінницькій, Київській, Черкаській, Харківській, Волинській областях, у Криму, Києві. Це свідчення того, що в цих регіонах громадяни сповнені бажання якнайшвидше взятися за власне діло.

З огляду на підвищений інтерес, суспільну значущість підприємництва, результати якого, безперечно, позначаються на розширенні бази для оподаткування, збільшенні кількості робочих місць і, зрештою, на зростанні добробуту пересічних громадян, акцію «Повір у власні сили — створи підприємство» продовжено до 10 листопада.

Тож поспішайте, майбутні підприємці, до консультативних пунктів (їх адреси дізнавайтесь у місцевих підрозділах УСПП) — і хай щастить вам!

Володимир ГАЛЬЧЕНКО,
юрист.

Кого судили в Празі?

! Ситуація

Один проти чужої Феміди

Відстоювати свою честь Ясінський змушений самотужки. Жодна з державних структур, куди звертався по допомогу, не знайшла можливості надати її. Хоча абсурдність ситуації очевидна: як міг хлопець скоїти у Празі злочин, коли ніколи там не був? У нього, як кажуть, цілковите алібі: в закордонному паспорті — жодної відмітки, трудова книжка із зазначенням місця роботи... Проте таким само очевидним є рішення районного суду Прага-1, де, як мовиться, чорним по білому записано, що за перебування в чеській в'язниці, в якій Ясінський нібито провів аж цілих шість місяців, він має сплатити компенсацію: 3000 крон судових витрат та 2925 крон — за послуги адвоката.

У Ленінському районному суді Вінниці, куди Віктор найперше звернувся по допомогу, роз'яснили, що розгляд претензій до іноземної держави не в їхній компетенції. Приблизно такою ж була відповідь з Верховного Суду України. Щоправда, там уточнили: позови до іноземних держав пред'являються згідно з вимогами статті 425 Цивільно-процесуального кодексу України. Лист, надісланий до Міністерства закордонних справ, передаресували в наше консульство у Чехії, там він, схоже, десь припадає пилюкою. Письмове звернення до консульства Чехії в Україні, врешті-решт, потрапило до згаданого вище суду Прага-1.

— Достатньо було зіставити мою фотографію із фото тієї людини, що подала перед судом у Празі, — каже Віктор, — і все стало б на свої місця. Можливо, чехи так і зробили, але не хочуть визнати провини, тому продовжують стояти на своєму. Але чому ж тоді наші дипломати так байдуже поставилися до мого звернення?

Ніде правди діти, не хотілося Віктору наймати адвоката. Живуть удвох з мамою. Вона вже на пенсії. А син працює будівельником. Які мають статки, неважко здогадатися. Попервах було шкода грошей. Та коли побачив, як мати хапється за серце: «За що це, си-ну, тобі така напасть?», зрозумів: крім самого себе, ніхто його не захистить.

Хто ви, Ясінський-2?

Чотири листи отримав Ясінський із празького суду. У кожному з них одна й та сама вимога: сплатити названі вище суми. Надходили листи на домашню адресу. Віктор не володіє чеською мовою, тому коли 3 квітня 2000 року вперше дістав з поштової скриньки конверт з іноземним штемпелем, подумав, що хтось хоче втягти його в яку-небудь сумнівну гру. Не дивно, що конверт опинився у відрі для сміття.

Яким же було його здивування, коли через чотири дні пошта знову принесла схожий конверт. Про загадкові листи Віктор розповів на роботі. «Дарма голову ламати, зверніся до перекладача і все стане зрозуміло». Так він і зробив. Тільки тоді Ясінський довідався, що час із шостого липня по шосте листопада 1999 року він провів не деінде, а у празькій в'язниці. Звинувачення, за яким нібито його судили, було більш ніж серйоз-

ним. Це Віктору пізніше роз'яснив адвокат. У листі вказувався лише номер параграфа Карного кодексу Чеської Республіки —249. За такою статтею засуджують тих, хто скоїв розбійний напад.

— У листі на адресу чеського посольства в Києві, — продовжує Віктор, — адвокат неодноразово просив звернути увагу, що суд виносив рішення без встановлення особи підсудного. Цілком імовірно, той, кого насправді затримали чеські правоохоронці, назвався моїм іменем. Знає мою адресу. Єдине, в чому помилився, — неправильно назвав дату народження. Але на це ніхто не зважив. Чехи, схоже, уточнили, чи мешкає за такою адресою названа людина, а знайшовши підтвердження, «спекли» справу.

Слухаючи Віктора, не раз ловив себе на думці: може, хтось придумав ще один спосіб викачування грошей? Сидять у Празі спритні ділки, шлють від імені чеської Феміди у Вінницю листи, лякають Інтерполом... Згодом стало зрозуміло, що такі припущення хибні. Вікторову скаргу до чеського консульства в Києві передали у Прагу до Чеського штатного заступництва (як мені пояснили, це орган з функціями нашої прокуратури). Пройшла вона також через Міністерство справедливості (схоже, це по-нашому Мін'юст). Зазначено

прізвище чиновника, який відповідав вінничанину. Директор відділу нагляду цього міністерства Є. Брож повідомив про відмову суду в перегляді справи. Чому докази Ясінського не були взяті до уваги, не сказано. Відповідь із Міністерства справедливості відправили 2 листопада 2000 р. А слідом, 10 листопада того ж року, полетів лист із суду з уже відомим Ясінському рішенням.

Віктор, котрому вже достоту набридло доводити, що «я не я, і хата не моя», міг би давно кинути лихом об землю і забути про чеський «сюрприз», як про поганий сон. Але де гарантія, каже хлопець, що чехи не звернуться до Інтерполу («я, мабуть, і так уже занесений до списків тих, що мають судимість»)? Адвокат пояснив Ясінському, що при бажанні поїхати до Чехії йому буде відмовлено у відкритті візи все з тієї ж причини: чехи не хочуть удруге бачити у себе тих, хто допустив порушення їхніх законів.

Чи не найбільше 22-річного хлопця гнітить образа: рідна держава не стала на його захист. Ясінський сподівається, що зняти з нього судимість допоможе Міжнародний суд захисту прав людини. У Страсбурзі вже прийняли його документи.

Вінниця. **Віктор СКРИПНИК.**
Мал. **Анатолія АНДРЕЄВА.**

Коментар юриста

Заступник начальника управління юстиції Вінницької області Анатолій СЕНИК:
— Неприємна історія, що трапилася з Віктором Ясінським, породжує ряд запитань. Найбільш дивним, як на мене, є те, що така поважна установа (маю на увазі районний суд Прага-1) свої рішення надсилала безпосередньо на домашню адресу свого підсудного. Це — пряме порушення договору між Україною й Чехією про правову допомогу. Там чітко визначено порядок правових відносин — вони здійснюються тільки через мін'юсти наших держав. Документи, отримані Ясінським, незаконні, бо, повторюю, порушено процедуру їх виконання. На території України виконання рішень судів іноземних держав, тих, з якими укладено договори про правову допомогу, покладено на виконавчі служби Міністерства юстиції. До речі, вони ж виконують рішення і Європейського суду. Тобто, на території нашої держави дійсними, а точніше — законними, є виконавчі листи тільки нашої держави. Аналогічні листи інших держав не мають юридичної сили. Знову ж таки дивно, що юридична служба нашого поважного відомства —Міністерства закордонних справ — не роз'яснила цього пану Ясінському. Як йому бути далі? Якщо він звернеться із заявою до прокуратури, буде порушено карну справу. А тоді через Інтерпол правоохоронці почнуть розшукувати особу, що заховалася за ім'я Ясінського.

«Контрольний пакет має залишитися в державі»

Приватизація підприємства та перспективи розвитку телекомунікаційної мережі Харкова і регіону, а також проблеми, пов'язані з державними пільгами, були головними темами прес-конференції, що відбулася у Харківській дирекції ВАТ «Укртелеком».

Відповідаючи на запитання журналістів, директор Харківської дирекції Сергій Татарчук зазначив, що питання контрольного пакета акцій під час приватизації такого підприємства, як «Укртелеком», — це питання державної безпеки. Тому йдеться не про цілковите роздержавлення провідного оператора зв'язку в Україні. Як відбуватиметься приватизація?

На першому етапі акції передплатять працівники підприємства та пенсіонери-зв'язківці. Потім — черга інвестора, котрий може бути і вітчизняним, і зарубіжним. Але визначеності щодо інвестора поки що немає. І, судячи з усього, нинішнього року кардинальних змін не буде.

Втім, Харківська дирекція ВАТ «Укртелеком» не ставить у залежність від майбутньої приватизації свої плани з розвитку телекомунікаційного зв'язку. Як і раніше, генеральною лінією залишається залучення коштів населення, а також розширення спектра послуг, що надаються, і

поліпшення їх якості. Зокрема, планується розширити можливості служб, схожих на службу «09», на основі розроблення так званої комп'ютерної телефонії: організація монологових автоматизованих служб (курс валют, ділова і розважальна інформація), діалогова автоматизована служба (бронювання квитків, замовлення товарів та послуг без участі оператора, автоматична довідка за запитом).

Серйозна проблема, яка потребує розв'язання, — борги держави. За минулі вісім місяців вони зросли на 1 млн. 37 тисяч. А загалом заборгованість організацій, які мають пільги за користування телефонними апаратами і фінансуються із державного та місцевого бюджету, становить 56 відсотків загальної заборгованості. Водночас «Укртелеком» свої зобов'язання перед державою виконує. Так, 15 відсотків з усіх встановлених телефонів у Харкові та області — пільгової категорії. Харківська дирекція ВАТ «Укртелеком» — третій в області платник податків до бюджету. На відміну від приватних фірм — операторів зв'язку — «Укртелеком» продовжує роботи з телефонізації сільської місцевості, незважаючи на відвертий брак комерційного зиску.

Віталій ЄРЕМЕЙ,
помічник директора.

СУСПІЛЬСТВО

Колонка оглядача

І ВСЕ ЦЕ НЕХАЙ БУДЕ

Столичний театр російської драми імені Лесі Українки святкує своє 75-ліття. До свята тут показано огляд «І все це було... і все це буде...» — своєрідний буклет з уривків двадцяти шести вистав, тих, що ще йдуть на цій сцені, й тих, що живуть лише в легендах.

Ювілейна вистава пройшла лише п'ять разів і вже стала історією. Причому показ минулої п'ятниці був унікальний. До тригодинного двоактного дійства додався ніби третій акт — коли зачитували вітання, в тім числі від президента Путіна та нашого Президента (він прислав розкішну корзину троянд, та сам не прийшов, хоча цей театр належить до його культурних пріоритетів і він любить тут бувати). Міський голова Олександр Омельченко вітав особисто: подарував театрові три квартири і сам був від того посправжньому щасливий.

Богдан Ступка виголосив коротке вітання одразу трьома мовами (українська, російська, ідиш). Тут було те, що повторити чи зіграти неможливо (приміром, коли петербурзький гість, колишній киянин Кирило Лавров сказав: «Я покинув цю сцену 50 літ тому...»). В залі — не менше цікавих персонажів, ніж на сцені: чого варті лиш Віктор Ющенко, Давид Боровський, Юрій Макаров, Володимир Молчанов, Дмитро Табачник. Правда, не було видно Роговцевої, Митницького, Парри, Хостікоєва, Шаролапової, котрі колись тут працювали.

Утім, їхня неприсутність (байдуже, чи не запросили, чи вони самі не прийшли) — це теж факт живої й драматичної історії російської драми. В цьому сенсі назва ювілейної акції («І все це було...») точна, навіть промовиста. Виставу поставив нинішній художній керівник російської драми Михайло Різнякович. Він узяв за основу свою давню, 1966 року, постановку, що прожила на сцені 18 літ — «Насмішувате моє щастя». Через цю виставу пунктирно показано всю історію театру. Показ уривків з вистав супроводився усними закадровими поясненнями самого Михайла Юрійовича. Як Станіславський колись написав «Моє життя в мистецтві», чесно маючи на увазі саме своє, а не чийсь інше життя, — так само Михайло Юрійович інсценізував свою власну (можливі й інші) версію історії цього театру. Слід визнати, що у Михайла Юрійовича вийшло не просто парадне ревію, а все-таки вистава-роздум про історію того особливого культурного феномена, яким є київська російська драма.

Часом це наводять на цікаві спостереження. Скажімо, коли показують уривок з «Днів Турбіних» 57-го року, ми чуємо драматичний закадровий коментар: «после истерики, устроенной тогдашним руководством Союза украинских писателей, спектакль сняли». Це прикметна деталь, вона збуджує фантазію. Адже ота «истерика писателів» була певною формою протесту. Тобто, по суті, «петлюрівці» не дали «біогвардійцям» відзначити у Києві 40-річчя Жовтневої революції! Цей колоніальний анекдот півстолітньої давності й досі живий — як прояв давньої суперечки за культурний вплив на «мать городов русских».

Ці висновки можуть здатися далекими від ювілейних настроїв. Але вистава (самоспоглядальна, як і сам Михайло Юрійович) і справді дала поживу для цікавих і несподіваних історико-культурних співставлень.

Звісно, було у виставі й те, заради чого ходять до театру не лише президенти. Це проста радість зустрічі з хорошим артистами. А їх у російській драмі ціла колекція. Окремі епізоди просто ексклюзивні — приміром, коли Олександра Смолярова вийшла на сцену з піснею Шурочки Азарової, котру грала у виставі «Давним-давно» ще 1955 року! Або коли ми побачили тріо з вистави 50-го року «Весілля з приданим» —Микола Рушковський, Анатолій Решетников, Анатолій Пазенко. Або коли Лариса Кадочникова співала свій знаменитий романс із «Безприданниці» 73-го року. Або коли з'явилося потужне тріо молодших — Олександр Бондаренко, Дмитро Лаленков, Роман Семисал. Перелік може бути довгий. Тому залишається сказати: хай живе київська російська драма!

Христофор ГРУША.

Ретро

Для участі у ювілейній виставі запрошено актора В'ячеслава Єзєпова з московського Малого театру. Колись Єзєпов працював у нашій російській драмі — вистави «Іду на грозу», «Вечірнє світло», «Як важливо бути серйозним», і — «Насмішувате моє щастя», де він грав Антона Чехова. Отже, п'ять вечорів підряд Єзєпов у ролі Чехова знову провів на сцені, який віддав сім літ. В'ячеслав Іванович вважає ті роки найщасливішими в житті. У Києві в нього багато друзів і тих глядачів, котрі його пам'ятають.

На знімку: В'ячеслав Єзєпов у виставі російської драми «Вечірнє світло» (70-ті роки).

Лариса НУЖНА.

Сказано-бо: з державою гратися — як з вогнем

Свого часу я в захваті писав про донеччанина Сергія Салова, котрий виграв у суді спір з державою і мало не отримав свій вклад в Ощадбанку. То був прецедент, після якого сотні вкладників, що повірили в успіх, подалися до судів. Але на той час третя гілка влади оговталася і, недовго думаючи, повернула голублі перед тими, хто вимагав повернення кровних. Принаймні авторові невідоме ім'я щасливчика, який «обскакав» би Ощадбанк, Мінфін та Головне управління казначейства, тобто отримав свої заощадження через суд.

І нічого не залишається, як чекати рішення Конституційного Суду, котрий, повіримо, розгляне рано чи пізно правомірність ухвалення Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» від 21.11.96 р. Саме його застосовують суди під час розгляду спорів між вкладниками і державою. І ось уже п'ять років помірковані політики, журналісти, юристи і загалом недурні громадяни не можуть зрозуміти: що це за гарантії, якщо є перелік груп вкладників і почерговість виплат заощаджень; що означає повернення «поетапно», «залежно від віку, суми внеску, інших обставин». А як вам горезвісне «у межах коштів, передбачених... Держбюджетом»?

Уже підраховано, що за таких «гарантій» і мізеру, що виділяється, на «відновлення заощаджень» потрібні сотні років.

Але є Конституція України, в якій зафіксовано: «Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності». І ще: «При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод».

Щонайменше звання «Герой України» треба присвоїти тим, хто ініціював ухвалення зазначеного вище закону, який суперечить Основному Закону.

Про це свідчать усі ошукані вкладники. Їх підтримують і ті, хто 1990 року купив облігації Державної цільової безвідсоткової позики на придбання товарів.

Серед них був і Геннадій Бородаєв, котрий сплатив 10 тисяч рублів за цінний папір у рахунок автомобіля. Ні «Москвича», ні грошей, він, як і сотні тисяч інших позичальників, не отримав.

На відміну від адвоката Салова, Геннадій Костянтинович юридичної освіти і практики не мав. Але сільському ветеринарові із Куп'янського району вистачило сил, розуму й терпіння вивчити закони і пред'явити позов Мінфіну і третій особі — місцевому відділенню Ощадбанку.

— У жовтні 1996 року я звернувся до суду з проханням стягнути з відповідача 9500 гривень або зобов'язати його надати мені «Москвич», а також відшкодувати моральні збитки, — розповідає Бородаєв. — На той час я переніс інфаркт, був інвалідом II групи, моєї пенсії вистачало на мізерну частину потрібних мені ліків.

Рівно сім місяців знадобилося Куп'янському райсуду (суддя Н. Селютіна), щоб винести у безпрецедентній справі... ні, не рішення. Лише ухвалу, відповідно до якої справу було припинено. Аргументи? Є Закон України «Про державні гарантії відновлення заощаджень...», яким «урегульовано правові відносини щодо облігацій» 1990 року та інших цінних паперів.

Треба віддати належне колегії з цивільних справ

Харківського обласного суду (головуючий Л. Гузь), який навдивовижу оперативно (липень 1997-го) зреагував на помилку райсуду. Колегія скасувала його ухвалу і направила справу на новий розгляд у той само Куп'янський суд. Суддя Алла Толочко врахувала зауваження колег із облсуду і розглянула справу за суттю. До цього її зобов'язала й Постанова Пленуму Верховного Суду України від 01.11.1996 р. «Про застосування Конституції України під час вчинення правосуддя», згідно з якою «судам підвідомчі всі спори щодо захисту прав і свобод громадян». Тобто чинний закон від 21.11.96 р. не давав права райсуду відмовляти позивачу в розгляді його заяви. Своїм рішенням суд під головуванням А. Толочко зобов'язав Міністерство фінансів видати Бородаєву автомобіль, а в разі відсутності — сплатити його вартість.

Що робилося на душі у переможця спору — можна уявити. Важко повірити, що рішення суду від 26.01.98 р. буде лише початком марафонського кросу інваліда.

Виконавчого листа до Києва (за місцем розташування Мінфіну) було надіслано після набрання чинності рішення. Потім до столичних управлінь юстиції, Міністерства фінансів, в інші інстанції посилали десятки листів, але рішення не виконувалося. Згодом Бородаєв дізнався, що Мінфін оскаржував судові рішення в облсуді, але безрезультатно. Виконавчий лист тим часом фінансисти «відфутболили» Головному Казначейству. Але з його рахунку зняти гроші на користь куп'янчанина було неможливо, тому що боржником значився... Мінфін.

Що робити? Про це ще в лютому 1999-го судвиконавці запитали у Куп'янського суду. Звітти — жодного слова. Лише в липні 1999-го повідомили: виконуйте рішення райсуду. Але спробуй виконати, якщо фінансисти «грають» ним у футбол з казначеями. І ні Генпрокуратура, ні Мін'юст, ні Печерський райсуд столиці не в змозі були припинити цю гру.

А цивільна справа тим часом побувала у Верховному Суді, куди її відправив облсуд «для узагальнення практики» і де не мали сумніву у правоті райсуду. Вартість автомобіля «Москвич» зросла до 24 тисяч, півторарічні моральні знушення з позивача ще більше загострили його хвороби. Не витримала марафону і важкохвора дружина Геннадія Костянтиновича.

Він подає новий позов до Мінфіну і Казначейства з проханням відшкодувати матеріальні та моральні збитки в сумі 41 тисяча гривень.

Куп'янський райсуд (головуюча Н. Селютіна), послаючись на рішення суду від 26.01.98 р., яке набуло чинності, провадження у справі... припиняє.

— Її знову поправляє у травні 2000-го колегія з цивільних справ облсуду під головуванням Гузя, — каже Геннадій Бородаєв. — Ухвалу Куп'янського суду було скасовано, оскільки він не розглянув справу по суті. Та поки її готувалися слухати новим складом суду, обласна прокуратура підготувала протест у порядку судового нагляду на рішення від 26.01.98 року. Президія облсуду менш як через місяць (завидна оперативність!), у серпні 2000-го, протест задовольнила і, скасувавши рішення, відправила справу на черговий розгляд Куп'янського райсуду. Примітно, що на засідання президії, як стверджує Бородаєв, його не пустили. З постановою ознайомили майже через два місяці після її ухвалення.

— Але головне в тому, що мотиви прокурора, який підписав протест, не взято до уваги членами президії, — зазначає Геннадій Костянтинович. — Вони скасували рішення Куп'янського суду з однієї причини: спла-та облігацій урегульована Законом «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» від 21.11.1996 р., а суддя Толочко, мовляв, застосувала іншу правову норму.

Читаю протест заступника прокурора області пана Шадури і справді не знаходжу посилань на закон від 21.11.1996 р. Отже, протест розглянуто не по суті? Судді облсуду вийшли за його рамки?

Згадування про нього — лише в одному абзаці. «У протесті... поставлено питання про скасування рішення суду, оскільки воно постановлено без урахування законодавства, яке регулює правопорушення, що виникали».

У цій справі багато суперечностей. Їх мав усунути суд у новому складі (головуюча Г. Козирева). А 9 квітня ц. р. вкотре розв'язав гордіїв вузол знайомою ухвалою: позовну заяву від 18.10 1996 р. залишити без розгляду...

— На це судове засідання я прибув вчасно, хоча буквально напередодні переніс другий інфаркт, — згадує Геннадій Бородаєв. — Суд не розпочався ні за годину, ні за дві. Мені стало зле і мене відвезли додому.

Вечері його забрала «швидка», в лікарні інвалід лікувався (власним коштом, зазначте) півтора місяця.

26 червня цього року судовою колегією з цивільних справ (доповідач Л. Гузь) розглянула справу щодо касаційної скарги доведеного до відчаю борця за справедливість і... Не повірите. Ухвалу Куп'янського суду скасовано і надіслано на новий розгляд туди само... Коло зімкнулося.

Цікаво, чи знайдеться суддя, який не захоче наступати на горезвісні граблі? І чого їм, тим, хто помилявся, бракувало: знання законів, правосвідомості чи здорового глузду?

Незнання законів, як відомо, не звільняє від юридичної відповідальності, правосвідомість, як і здоровий глузд, не купиш. Залишається сподіватися на перемогу її Величності Істини. Та коли вона настане? Поки Бородаєв доводив свою правоту — померла дружина.

— Невже чекають, що я віддам Богові душу? — запитує тяжко хвора людина. — Невже ніхто не заклинає цю бюрократичну машину?

Вона сама себе виведе з ладу, Геннадію Костянтиновичу. Приклад є в недавній історії. Прикро лише, що ті, хто поклав здоров'я, а то й життя, так і не дочекаються торжества Добра над злом.

P.S. Коли матеріал було підготовлено до друку, стало відомо, що Конституційний Суд розглянув конституційне подання Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Ніни Карпачової щодо конституційності положень статей 7, 8 закону від 21.11.96 р.

Неконституційними визнано положення статті 7 закону «в частині щодо повернення заощаджень громадян... залежно «від віку вкладника» та «інших обставин».

Іван ІЛЛЯШ.

Київ — Куп'янськ — Київ.

Іванівський феномен

Село Іванівка, що в Корецькому районі, на перший погляд, нічим не відрізняється від сусідніх. Люди тут, як і скрізь, пораються на городах, обійсяях. Інакше в селі не вижити. Важче доводиться інвалідам та немічним, які не мають сил і здоров'я господарювати. Але в селі — не в місті, де кожен заклопотаний своїми проблемами: тут не залишають у біді, поділяться шматочком хліба чи картоплиною. Чи як же без милосердя віруючій людині?

А люди в Іванівці та Березівці, що теж входить до складу Іванівської сільської ради, тягнуться до Бога. У Березівці, де менш як сто дворів і двісті шістдесят мешканців набереться, церкву громада за власні кошти за чотири роки побудувала. А як без храму?

Є й інша особливість у цих сіл: вісімдесят їх мешканців (а в обох селах мешкає 740 чоловік) стали священиками. Навіть дівчата останніми роками в регентші подаються.

Цікавліше причинами Іванівського феномена у голови Корецької районної ради Ганни Беркути.

— З цього приводу різні версії, — каже Ганна Григорівна. — Але старожили вважають, що все це з легкої руки колишнього їхнього односельчанина Арсена Ігнатовича Власюка, дуже грамотної на ті часи людини. Ще 1948 року, до утворення в Іванівці колгоспу, він перший пішов учитися на священика.

А потім молоді хлопці один за одним наслідували його приклад.

У сім'ї місцевого священика Миколи Івановича Капітанюка всі три сини — Василь, Петро, Валерій — пішли батьковою стежкою. У Феодана Гонтаря, який збирається виїжджати до Росії, син Микола — священик, а Роман навчається у духовній семінарії.

— З Іванівки родом секретар Рівненської єпархії Іван Солодчук, настоятель Мєжирицького чоловічого монастиря отець Федір, настоятелька Корецького жіночого монастиря ігуменя Наталія, — розпові-

дає Ганна Беркута. — І цей перелік можна було б продовжувати.

— Хіба це погано, що хлопці не вдаються в пиятику, розбій, як це часто трапляється з нинішньою молоддю, а присвячують себе служінню Богу? — зауважила одна з мешканок Іванівки. — Якби я мала синів, то не заперечувала б проти такого вибору.

Легким на руку був Арсен Ігнатович Власюк, якого і за півстоліття згадують у селі добрим словом.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото Віталія ОЧЕРЕТНОГО.

← Проблема

Пісок замовляли?

Київська школа Паблік Рілейшнз днями провела «круглий стіл» на болочу для всіх учасників зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) тему. Мова — про порушення прав українських підприємств за кордоном і, відповідно, про чинні інструменти правового захисту. Шкода, не було, власне, самих імпортерів та експортерів товарів і послуг. Можливо, через те, що підприємці сумніваються в ефективності правового захисту.

Проте зібрання вийшло й без того солідне: від представників Міністерства економіки і Торговельно-промислової палати України —до юридичного агентства «Мета-Інформ».

Начальник управління правового забезпечення ЗЕД Мінекономіки Ганна Горбенко розповіла, як унаслідок незграбного укладання одного з контрактів замість вагонів із цукром в Україну надійшли вагони з... піском. І висловила надію, що нове Положення про форму і вимоги до укладання подібних контрактів, яке її відомство вже затвердило в Мін'юсті, унеможливить такі анекдотичні історії в майбутньому.

Адвокати, зі свого боку, наводили типові приклади з практики Чорноморського морського пароплавання: часто заарештовані за кордоном судна тримають на приколі по шість місяців через банальну причину — відсутність професійного адвоката.

Але найбільш поінформованою з цієї проблеми виявилася, звісно, арбітр Третейського міжнародного суду Євдокія Пашенко. Мало кого здивувавши тим, що тільки цього року до Міжнародного комерційного суду при Торговельно-промисловій палаті вже надійшло з півтисячі позовів українських підприємців на неправомірні дії контрагентів за кордоном, вона навала чимало показових прикладів, як нехтування елементарних правових знань призводить до нечуваних втрат. Бізнес карає невігласів!

Сергій ВЛАД.

Шукайте ворога в собі

Думки з приводу

В Україні, якій не погрожує Усама бен Ладен і яка мавеврує між айсбергами міжнародної напруженості, обиватель мало переймається проблемами нових глобальних викликів. Але воєнні теоретики й історики стверджують: саме тут криється найбільша загроза для нації — втрата інстинкту самозбереження.

Пригадую, один з учасників «круглого столу», влаштованого в Інституті міжнародних відносин столичного університету й присвяченого темі «Нові міжнародні реалії: виклик глобального тероризму», зачитував російського мислителя Георгія Федотова: держава, в якій титульний етнос втратив відчуття небезпеки, нежиттєздатна. 11 вересня примусило по-новому поглянути на колишні шкільні уроки цивільної оборони й відбило бажання глузувати над американцями, котрі здають до авіакас раніше придбані небезпек, і натомість масово розкуповують протигазу й парашути. Загроза бактеріологічної війни стала реальною, і хто знає, які ще сюрпризи готує чиясь хвороблива уява...

Проте український політичний олімп на небезпеку зреагував своєрідно: в парламенті несподівано виникла дискусія про позаблоковий статус нашої держави,

ліві сили запропонували на рівні закону закріпити нейтральний статус України. Голова Комітету ВР з питань національної безпеки й оборони Борис Андресюк «швейцарську ініціативу» охарактеризував як передвибірний трюк, а секретар Ради національної безпеки і оборони України Євген Марчук на недавньому засіданні Всеукраїнського пресклубу назвав її «спробою ломитися у відчинені двері».

Інша річ, що Україна і справді не надто комфортно почувається на острові між могутнім оборонним блоком НАТО, де в питаннях делікатних на її думку не надто зважають, і Договором про колективну безпеку між країнами СНД, до якого Україна не входить, але намагається прислухатися. Єдино можлива для нашої держави тактика, вважає Євген Марчук, — відкинути псевдопатріотизм і намагатися співпрацювати з усіма, керуючись національними інтере-

сами і міркуваннями тієї ж таки національної безпеки.

Нові незручності позаблоковій державі обіцяє й перегляд міжнародно-правових норм, до якого неминуче властється світова спільнота. На думку аналітиків, незабаром нове трактування отримає поняття державного суверенітету, що дасть змогу за певних обставин (як-от загроза тероризму — реальна чи удавана) його порушити.

Тим часом бомбардування Афганістану породило проблем більше, ніж могло розв'язати. Північноатлантичний альянс, який відіграв провідну роль в умовах біполярної системи світоустрою, виявився нездатним дати адекватну відповідь тероризму. «Це так само безглуздо, як лікувати ракову пухлину, б'ючи хворого молотком по голові, — переконаний заввідділу воєнної політики та безпеки Національного інституту проблем міжнародної безпеки Олег Бодрук. — Спрацьовує ефект доміно: пряме застосування сили лише дедалі більше розхитує й без того крихку світову рівновагу». Власне, не спрацювала вся система світової колективної безпеки. Вона непристосована для гри проти невидимого ворога, транскордонного і недержавного.

Аналітики ще не визначилися у ставленні до створеної Сполученими Штатами антитерористичної коаліції. Що це — тимчасовий альянс чи нова стійка тенденція в розвитку глобальної системи безпеки? Проте принцип її формування — «завдання визначає коаліцію» — вже сьогодні викликає передчуття нової небезпеки. Тим більше, коли коло союзників визначає ситуація, коли за готовність приєднатися до коаліції роздають політичні індульгенції, фінансову допомогу і навіть запрошення до ядерного клубу. Цілком можливо, що, втративши спільну мету, кожна з країн такого хиткого союзу почне грати за власними правилами і керуватися тільки власними інтересами.

Щоб уникнути цієї небезпеки, не варто шукати ворогів ззовні. «Боротьба з тероризмом — це не проблема зовнішньої безпеки, це проблема безпеки внутрішньої», — вважає Григорій Перепелиця, заввідділу Національного інституту стратегічних досліджень. Це — єдина можливість приборкати нового, жорстокого й непередбачуваного гравця на світовій арені.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Новосілля й пікетування

Українське посольство в Молдові днями відсвяткувало новосілля. Наші дипломати переїхали до нового приміщення, збудованого колективними зусиллями Вінницької, Одеської та Чернівецької областей — тобто тих, що межують з Молдовою. Будинок, як бачите на фото, вийшов справді гарний.

Дещо інші, не такі приємні клопоти в молдовських дипломатів у Києві. Вчора посольство Молдови пікетували члени УНА-УНСО, вимагаючи припинити економічну блокаду невизнаної Придністровської Молдавської Республіки. Раніше «ГУ» детально писав про загострення відносин між Кишиневом і Тирасполем та про «митну» ситуацію на придністровській ділянці україно-молдовського кордону. Наші офіційні особи зробили низку заяв з цього приводу, з яких випливає: Київ може розглядати питання митного співробітництва лише з урахуванням думки всіх зацікавлених сторін та існуючих

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Парламентарії України та Росії створюють спеціальну міжпарламентську комісію із співробітництва

У російсько-українських відносин більше життєвських проблем, аніж політичних. Про це кореспондентові «ГУ» заявив глава Комітету Ради Федерацій з питань СНД Вадим Густов. Учора в Києві відбулася низка зустрічей очолюваної ним делегації Ради Федерації.

Це перший за сім років офіційний візит делегації верхньої палати російського парламенту до України. Мета переговорів з Головою Верховної Ради України, Прем'єр-міністром, українськими парламентаріями, представниками МЗС — парафування Протоколу про співробітництво між Радою Федерацій і Держдумою РФ, з одного боку, та Верховною Радою України — з другого.

Згідно з цим документом буде створено спеціальну міжпарламентську комісію, котра й має займатися розв'язанням «життєвських проблем». По-перше, у віданні депутатів, які ввійдуть до цієї комісії, будуть питання ратифікації двосторонніх докумен-

тів, підписаних на рівні президентів і прем'єрів. «На сьогодні безліч документів потребують негайної ратифікації, без якої вони просто-напросто не діють», — підкреслив Вадим Густов. По-друге, комісія розглядатиме питання, пов'язані з життям людей у прикордонних районах: «Не повинні там розпоряджатися їх величності митники, все має бути законно». І, нарешті, третє завдання — розробити і прийняти закон про статус українця в Росії і росіянина в Україні. З тим, щоб дати право людям отримувати пенсії, не втрачати стаж роботи і вирішити ще десятки інших питань. Зокрема, може бути розв'язана проблема з будівництвом житла для українських працівників нафтогазового комплексу: «Люди повертаються на батьківщину із Сибіру і їм нема де жити».

Члени делегації Ради Федерацій РФ сподіваються, що протокол про міжпарламентське співробітництво буде підписано 23 листопада у Санкт-Петербурзі на черговій сесії Міжпарламентської Асамблеї СНД. Вадим Гус-

тов на зустрічі з членами Комітету ВР у закордонних справах пообіцяв, що зі свого боку поінформує керівників нижньої та верхньої палат парламенту Росії і «забезпечить їх готовність до підписання важливого документа, який має перевести міжпарламентське співробітництво в практичне русло».

Крім того, для переговорів з питань регламенту створення спеціальної російсько-української міжпарламентської комісії 18—19 листопада до Москви прибуде делегація Верховної Ради України. В Москві буде остаточно затверджено кандидатури членів спеціальної міжпарламентської комісії. Як повідомив «ГУ» глава російської делегації Вадим Густов, напередодні їх приїзду до Києва «вже п'ятнадцять осіб із Ради Федерації і понад 50 осіб із Державної Думи подали заяви і хочуть працювати в комісії».

Якщо підписання протоколу про співробітництво намічено на листопад, то свою роботу комісія розпочне у квітні наступного року після завершення парламентських виборів в Україні.

Яна СТАДІЛЬНА.

Хроніка. Факти. Події

■ Кабул

Бомбардування

тривають

Американські літаки піддали масованому бомбардуванню позиції талібів у районі Дарай-і-Суф за 50 км на схід від міста Мазарі-Шаріф. Ударів з повітря було завдано також по їх позиціях у районі Кишандай за 70 км на південний схід від адміністративного центру провінції Балх. Прийнявши солдатів Північного альянсу за талібів, два американські літаки F-16 скинули дві бомби на частини альянсу за 45 км від Кабула.

■ Джакарта

А Ява була

так близько

Більш як 350 осіб загинуло внаслідок катастрофи пасажирського порому біля індонезійського острова Ява. Більшість пасажирів були іракцями, але на борту також перебували громадяни Ірану, Афганістану, Палестини та Алжиру.

■ Страсбург

Пособник тероризму —

школяр

Суд у справах неповнолітніх міста Страсбурга розпочав слідство у справі підлітка, який організував антиамериканську демонстрацію в школі. Школяра обвинувачують у «підтримці терористичних актів».

■ Нюрнберг

Підірвана пам'ять

У будинку, де в 40-х роках відбувалися з'їзди Націонал-соціалістської партії Німеччини в Нюрнберзі, стався вибух. При цьому одна людина загинула, а будинок дістав незначні пошкодження.

■ Скоп'є

Поліція повертається

Македонська поліція повертається в села на півночі країни, виконуючи тим самим першу фазу плану з установлення урядового контролю за територіями, зайнятими албанськими бойовиками цього року.

■ Гаага

Югославський офіцер

здався

Колишній офіцер югославської армії, якого обвинувачують у скоєнні військових злочинів у 1991 році під час облоги хорватського порту Дубровнік, добровільно здався трибуналу в Гаазі.

■ Мехіко

Арешт

контрабандистки

Влада Мексики заявила про викриття діяльності найбільшої в країні злочинної організації, що займалася контрабандою. У результаті проведеної операції було заарештовано Гвадалупе Анхеліку Майя Вільяреаль, яку звинувачують у переховуванні від податків та несплати митних зборів на 119 млн. доларів.

■ Майямі

Музей Гонсалеса

Родичі Еліана Гонсалеса, кубинського хлопчика, незаконно переправленого до США і потім виданого назад, зробили з його будинку в Майямі музей. Одяг Еліана, його іграшки, особисті речі та фотографії виставлено на загальний огляд.

■ Москва

Прощання з Віциним

Учора вранці помер улюбленець багатьох артист театру і кіно Георгій Віцин. Останнім часом він серйозно хворів. Був госпіталізований, насилу пересувався... Нагадаємо, що Віцин народився 1918 року. В 1937—1969 рр. Віцин працював у Московському театрі ім. Єрмоловой, а з 1969 року — в театрі-студії кіноактора.

Віцин був яскравий комедійний актор. Він,

зокрема, знімався у фільмах «Запасний гравець», «Дванадцять ніч», «Операція «Ы» та інші пригоди Шурика», «Кавказька полонянка», «Одруження Бальзімова», «Джентльмени удачі» та ін. 1990 року йому присвоєно звання народного артиста СРСР.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Фінансовий звіт АКБ «Львів» Звіт про прибутки та збитки за 3 квартал 2001р.				Звіт про прибутки та збитки банку "ГРАНТ"			
		(в тисячах гривень)				(тыс.грн.)	
Рядок	Найменування статті	Аналогічний період минулого року	Звітний період	Рядок	Найменування статті	01.01.01	01.10.01
1.1	Процентний дохід	2086	3490	1.1.	Процентний дохід	8844	9 666
1.2	Процентні витрати	-1058	-1962	1.2.	Процентні витрати	-7842	-9 075
1	Чистий процентний дохід	1028	1528	1.	Чистий процентний дохід	1002	591
2.1	Комісійний дохід	526	757	2.1.	Комісійний дохід	5029	4 405
2.2	Комісійні витрати	-8	-25	2.2.	Комісійні витрати	-201	-157
2	Чистий комісійний дохід	518	732	2.	Чистий комісійний дохід	4828	4 248
3	Дивідендний дохід	-	-	3.	Дивідендний дохід	169	0
4	Чистий торговельний дохід	45	65	4.	Чистий торговельний дохід	8565	366
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-	-	5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	-	-	6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	7	41	7.	Інший операційний дохід	152	171
8	Операційний дохід	1598	2366	8.	Операційний дохід	14716	5 376
9	Загальноадміністративні витрати	-425	-511	9.	Загальноадміністративні витрати	-5691	-3 169
10	Витрати на персонал	-481	-684	10.	Витрати на персонал	-1846	-1 511
11	Прибуток від операцій	692	1171	11.	Прибуток від операцій	7179	696
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-332	-399	12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-5746	-328
13	Прибуток до оподаткування	360	772	13.	Прибуток до оподаткування	1433	368
14	Податок на прибуток	-124	-165	14.	Податок на прибуток	-338	-37
15	Прибуток після оподаткування	236	607	15.	Прибуток після оподаткування	1095	331
16	Непередбачені доходи/витрати	-	-	16.	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	Чистий прибуток/ збиток банку	236	607	17.	Чистий прибуток/збиток банку	1095	331
Голова Правління банку Головний бухгалтер		Кирилюк Я.Г. Засименко Н.Г.		Балансовий звіт банку "ГРАНТ"			
Балансовий звіт за 3 квартал 2001р.							
		(в тисячах гривень)				(тыс.грн.)	
Рядок	Найменування статті	Аналогічний період минулого року	Звітний період	Рядок	Найменування статті	01.01.01	01.10.01
АКТИВИ				АКТИВИ			
1	Кошти та залишки в НБУ	1484	2488	1.	Кошти та залишки в НБУ	9406	11 242
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	-	-	2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3	Кошти в інших банках	4212	5954	3.	Кошти в інших банках	9067	6 555
4	Цінні папери на продаж	-	-	4.	Цінні папери на продаж	0	49
5	Кредити та заборгованість клієнтів	13280	21361	5.	Кредити та заборгованість клієнтів	36078	52 310
6	Інвестиційні цінні папери	481	426	6.	Інвестиційні цінні папери	105	577
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	-	-	7.	Довгострокові вкладення до асоційованих та дочірніх компаній	555	35
8	Основні засоби та нематеріальні активи	11194	11422	8.	Основні засоби та нематеріальні активи	10135	10 016
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	-	-	9.	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10	Нараховані доходи до отримання	343	565	10.	Нараховані доходи до отримання	150	351
11	Інші активи	96	89	11.	Інші активи	478	602
12	Усього активів	31090	42305	12.	Усього активів	65974	81 737
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
13	Кошти банків	5437	7000	13.	Кошти банків	5000	5 123
14	Кошти клієнтів	8063	17620	14.	Кошти клієнтів	34060	50 049
15	Інші депозити	-	-	15.	Інші депозити	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-	16.	Боргові цінні папери емітовані банком	1894	85
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	-	-	17.	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	158	366	18.	Нараховані витрати до сплати	52	104
19	Інші зобов'язання	406	35	19.	Інші зобов'язання	547	624
20	Усього зобов'язань	14064	25021	20.	Усього зобов'язань	41553	55 985
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
21	Статутний капітал	7449	7805	21.	Статутний капітал	9000	10 000
22	Капіталізовані дивіденди	-	-	22.	Капіталізовані дивіденди	7	7
23	Акції, викуплені в акціонерів	-	-500	23.	Акції, викуплені у акціонерів	0	0
24	Емісійні різниці	-	-	24.	Емісійні різниці	0	0
25	Резерви	201	8159	25.	Резерви	2893	2 948
26	Переоцінка основних засобів	7928	-	26.	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	7302	7 046
27	Нерозподілений прибуток	1448	1820	27.	Нерозподілений прибуток	5219	5 751
28	Усього власного капіталу	17026	17284	28.	Усього власного капіталу	24421	25 752
29	Усього пасивів	31090	42305	29.	Усього пасивів	65974	81 737
Голова Правління банку Головний бухгалтер		Кирилюк Я.Г. Засименко Н.Г.		Голова правління Головний бухгалтер			
				Мартіросов В.І. Безрук Л.С.			

Балансовий звіт АКРБ "РЕГІОН-БАНК" на 1 жовтня 2001 року				Звіт про прибутки та збитки за 3 квартал 2001 року АКБ "Сітібанк (Україна)"				Балансовий звіт за 3 квартал 2001 року АКБ "Сітібанк (Україна)"			
		(тис.грн.)				(тис. грн.)				(тис. грн.)	
Статті балансу		Усього		Найменування статті		30.09.01		Найменування статті		30.09.01	
АКТИВИ		42347		АКТИВИ		31.12.00		АКТИВИ			
Готівкові кошти		2975		1.1.		25 575		Кошти та залишки в НБУ		25 937	
Дорожні та інші чеки		397		1.2.		-8 984		Кошти в інших банках		112 101	
Кошти в НБУ		3307		1.		16 591		Кредити та заборгованість клієнтів		238 405	
Кошти в інших банках		16965		2.1.		4 016		Основні засоби та нематеріальні активи		25 534	
Депозити та кредити в інших банках		10832		2.2.		-302		Нараховані доходи до отримання		3 294	
Резерв під заборгованість інших банків		-148		2.		3 714		Інші активи		1 016	
Цінні папери в портфелі банку на продаж		149		3.		0		Усього активів		406 287	
Резерв під знецінення ЦП на продаж		-149		4.		8 899		ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції		101		5.		0		Кошти банків		230 047	
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції		-33		6.		0		Кошти клієнтів		78 863	
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам		15949		7.		202		Нараховані витрати до сплати		1 852	
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам		-608		8.		29 406		Інші зобов'язання		7 942	
Основні засоби та нематеріальні активи		2650		9.		-9 107		Усього зобов'язань		318 705	
Нараховані доходи до отримання		510		10.		-4 357		ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Інші активи		282		11.		15 942		Статутний капітал		50 000	
СУКУПНІ АКТИВИ		42347		12.		-1 454		Емісійні різниці		17 090	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		22314		13.		14 488		Резерви		1 472	
Кошти клієнтів		19811		14.		-3 890		Прибуток минулих років		8 422	
Субординована заборгованість		1365		15.		10 598		Нерозподілений прибуток поточного року		10 598	
Нараховані витрати до сплати		40		16.		0		Усього власного капіталу		87 582	
Інші зобов'язання		1098		17.		10 598		Усього пасивів		406 287	
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		22314		Голова Правління		В. Зелінські		Голова Правління		В. Зелінські	
КАПІТАЛ		20033		Головний бухгалтер		О.Л. Пекач		Головний бухгалтер		О.Л. Пекач	
Статутний капітал		12960									
Зареєстрований статутний капітал банку		15000									
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку		2040									
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку		12960									
Результат минулих років		1937									
Прибуток минулого року, що очікує затвердження		1499									
Загальні резерви		2598									
Результат поточного року		1039									
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ		20033									
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ		42347									
Звіт про прибутки та збитки											
		(тис.грн.)									
Рядок	Найменування статті			Рядок	Найменування статті			Рядок	Найменування статті		
1,1	Процентний дохід	3892		1	АКТИВИ			1	Доходи	3833	
1,2	Процентні витрати	1276		2	Кошти та залишки в НБУ	646		2	Процентні доходи	3227	
1	Чистий процентний дохід	2616		2	Казначейські та інші ЦП, що рефінансуються НБУ та ЦП, емітовані НБУ	0		2	Комісійні доходи	605	
2,1	Комісійний дохід	3278		3	Кошти в інших банках	3730		3	Інші банківські операційні доходи	1	
2,2	Комісійні витрати	71		4	Цінні папери на продаж	0					
2	Чистий комісійний дохід	3207		5	Кредити та заборгованість клієнтів	16468					
4	Чистий торговельний дохід	-274		6	Інвестиційні цінні папери	2376					
7	Інший операційний дохід	54		7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0					
8	Операційний дохід	5603		8	Основні засоби та нематеріальні активи	266					
9	Загальноадміністративні витрати	1219		9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0					
10	Витрати на персонал	2640		10	Нараховані доходи до отримання	665					
11	Прибуток від операцій	1744		11	Інші активи	16					
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	157		11	Усього активів	24167					
13	Прибуток до оподаткування	1587		12	Кошти банків	3700					
14	Податок на прибуток	548		13	Кошти клієнтів	1641					
15	Прибуток після оподаткування	1039		14	Інші депозити	0					
17	Чистий прибуток/ збиток банку	1039		15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0					
				16	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0					
				17	Нараховані витрати до сплати	41					
				18	Інші зобов'язання	2744					
				18	Усього зобов'язань	8126					
				19	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ						
				20	Статутний капітал	14800					
				21	Капіталізовані дивіденди	0					
				22	Акції, що викуплені в акціонерів	0					
				23	Емісійні різниці	0					
				24	Резерви	910					
				25	Переоцінка основних засобів	0					
				25	Нерозподілений прибуток	331					
				25	Усього власного капіталу	16041					
				25	Усього пасивів	24167					
				Голова Правління Головний бухгалтер		І.М.Белкін І.В.Таразевич					

Звіт про прибутки та збитки КБ (в тисячах гривень) на 1 жовтня 2001 року 306500 "РАДАБАНК", Дніпропетровськ			
Стаття доходів		Усього	
Доходи		3833	
Процентні доходи		3227	
Комісійні доходи		605	
Інші банківські операційні доходи		1	
Стаття доходів		Усього	
Витрати		3689	
Процентні витрати		534	
Комісійні витрати		122	
Інші банківські операційні витрати		572	
Інші небанківські операційні витрати		763	
Відрахування у резерви		1278	
Списання безнадійних активів		160	
Податок на прибуток		260	
Чистий прибуток (збиток)		144	
Голова Правління		І.М.Белкін	
Головний бухгалтер		І.В.Таразевич	

 <div> <div> MICRO FINANCE BANK </div> <div> МІКРОФІНАНСОВИЙ БАНК </div> </div> <div> 03150, Україна, м. Київ, вул. Боженка, 86, тел. 490-60-40 http://www.mfb.com.ua </div>		Балансовий звіт на 1 жовтня 2001 р.	
Звіт про прибутки та збитки на 1 жовтня 2001 р.			
НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ		тис.грн.	
Процентні доходи		1958	
Процентні витрати		(475)	
Чистий процентний дохід		1483	
Комісійні доходи		851	
Комісійні витрати		(285)	
Чистий комісійний дохід		566	
Результат від торговельних операцій		137	
Інші банківські операційні доходи		10	
Інші банківські операційні витрати		(716)	
Операційний дохід		1480	
Витрати на утримання персоналу		(456)	
Загальноадміністративні витрати		(1269)	
Відрахування у резерви		(950)	
Прибуток (збиток) до сплати податку		(1195)	
НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ		тис.грн.	
АКТИВИ			
Готівкові кошти		358	
Кореспондентський рахунок у НБУ		1323	
Кошти в інших банках		3527	
Депозити та кредити в інших банках		31776	
Резерв під заборгованість інших банків		(225)	
Нetto: депозитів та кредитів в інших банках		31551	
Кредити, які надані клієнтам		23473	
Резерв під кредити, які надані клієнтам		(728)	
Нetto: кредитів, які надані клієнтам		22745	
Основні засоби та нематеріальні активи		5733	
Зношення основних засобів та нематеріальних активів		(595)	
Нetto: основні засоби та нематеріальні активи		5138	
Нараховані доходи		399	
Інші активи		438	
СУКУПНІ АКТИВИ		65479	
Зобов'язання			
Депозити та кредити банків		6398	
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій		2509	
Кошти клієнтів		9068	
Нараховані витрати		227	
Інші зобов'язання		15	
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		18217	
Статутний капітал		47679	
Емісійні різниці		778	
Результат поточного року		(1195)	
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ		47262	
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ		65479	

Балансовий звіт КБ "ЗАХІДІНКОМБАНК"		Звіт про прибутки та збитки	
(тис. грн.)		(тис. грн.)	
Ря	Найменування статті док	01.10.2001р.	01.10.2001 р
АКТИВИ			
1	Кошти та залишки в НБУ	9715	
2	Кошти в інших банках	19277	
3	Цінні папери на продаж	292	
4	Кредити та заборгованість клієнтів	89845	
5	Інвестиційні цінні папери	2028	
6	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	3	
7	Основні засоби та нематеріальні активи	11119	
8	Нараховані доходи до отримання	402	
9	Інші активи	10954	
8	Усього активів	143635	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
9	Кошти банків	22128	
10	Кошти клієнтів	75727	
11	Нараховані витрати до сплати	1004	
12	Інші зобов'язання	17131	
13	Усього зобов'язань	115990	
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
14	Статутний капітал	14531	
15	Резерви	272	
16	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	9650	
17	Нерозподілений прибуток	1900	
18	Результат поточного року	1292	
19	Усього власного капіталу	27645	
20	Усього пасивів	143635	
Голова Правління Головний бухгалтер		Голова Правління Головний бухгалтер	
Н.А.Гаврилишина Р.М.Козачук		Н.А.Гаврилишина Р.М. Козачук	
Ря-	Найменування статті док	01.10.2001 р	
1.1	Процентний дохід	17989	
1.2	Процентні витрати	(7226)	
1	Чистий процентний дохід	10763	
2.1	Комісійний дохід	5143	
2.2	Комісійні витрати	(762)	
2	Чистий комісійний дохід	4381	
3	Чистий торговельний дохід	2343	
4	Інший операційний дохід	32	
5	Операційний дохід	17519	
6	Загальноадміністративні витрати	(7524)	
7	Витрати на персонал	(714)	
8	Прибуток від операцій	9281	
9	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(7601)	
10	Прибуток до оподаткування	1680	
11	Податок на прибуток	388	
12	Чистий прибуток банку	1292	

Фінансовий звіт АБ " ПОЛТАВА-БАНК "			
За 3 квартал 2001 р.			
Балансовий звіт		Звіт про прибутки та збитки	
331489 АБ " ПОЛТАВА-БАНК "		На 1 жовтня 2001 року	
Полтава		АБ " ПОЛТАВА-БАНК "	
		тис. грн.	
Ря- док	Найменування статті	01-10-01 р.	01-01-01 р.
АКТИВИ			
1	Кошти та залишки в НБУ	16959	10243
2	Кошти в інших банках	16288	4722
3	Цінні папери на продаж	867	4184
4	Кредити та заборгованість клієнтів	71369	40777
5	Інвестиційні цінні папери	61	25
6	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній та дочірніх установ	4378	2382
7	Основні засоби та нематеріальні активи	13747	11572
8	Нараховані доходи до отримання	5279	1992
9	Інші активи	51818	48303
10	Усього активів	180766	124201
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
11	Кошти банків	18500	0
12	Кошти клієнтів	126305	91336
13	Інші депозити	328	155
14	Боргові цінні папери емітовані банком	58	683
15	Нараховані витрати до сплати	1630	1103
16	Інші зобов'язання	3395	4226
17	Усього зобов'язань	150217	97503
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
18	Статутий капітал	13300	13300
19	Акції, викуплені в акціонерів	-150	-188
20	Резерви	407	268
21	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	8199	7144
22	Нерозподілений прибуток	5372	6175
23	Результати поточного року	3422	0
24	Усього власного капіталу	30549	26698
25	Усього пасивів	180766	124201

Звіт про прибутки та збитки			
На 1 жовтня 2001 року			
АБ " ПОЛТАВА-БАНК "			
тис. грн.			
Ря- док	Найменування статті	01-10-01 р.	01-01-01 р.
1.1.	Процентний дохід	14431	13100
1.2.	Процентні витрати	-11914	-11095
1.	Чистий процентний дохід	2517	2005
2.1.	Комісійний дохід	4182	4545
2.2.	Комісійні витрати	-46	-87
2.	Чистий комісійний дохід	4136	4459
3.	Дивідендний дохід	0	8
4.	Чистий торговельний дохід	3999	6767
5.	Прибуток\збиток від інвестиційних цінних паперів	26	790
6.	Інший операційний дохід	496	978
7.	Операційний дохід	11174	15006
8.	Загально адміністративні витрати	-3305	-4717
9.	Витрати на персонал	-2820	-2200
10.	Прибуток від операцій	5049	8089
11.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-390	-3701
12.	Прибуток до оподаткування	4159	4388
13.	Податок на прибуток	-1237	-1620
14.	Прибуток після оподаткування	3422	2769
15.	Чистий прибуток\збиток банку	3422	2769
Голова Правління АБ " ПОЛТАВА-БАНК "		О.В. Некрасов	
Гол. Бухгалтер		Л.І. Щербак	

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а), постановою по справі № Б 26/31-00, визнав банкрутом ПГТППРС «Гудок» (м. Дніпропетровськ, вул. Вокзальна, 8), код ЄДРПО 21852575, та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Козаченко В. М. (ліцензія № 0000003), тел. (0562) 455-422.

Решением Хозяйственного Суда Днепропетровской области (49060, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а) от 4.09.2001 г. возбуждено дело № Б24/200/01 о банкротстве коллективного сельскохозяйственного предприятия «Искра» (53500, с. Чумаки, ул. Гагарина, 6/3 Томасковского р-на, Днепропетровской обл.), р/с 26006315041001 в Никопольском филиале АК АПБ «Украина», МФО 305103, код ОКПО 04052407.

Распорядителем имущества назначен Арбитражный управляющий Козаченко В. М. (лицензия № 000003), 49044, Днепропетровск-44, а/я 2725.

Господарський суд Сумської області (40000, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушив справу № 4870-15/78 про банкрутство Приватного виробничо-комерційного підприємства «Марія» (40024, м. Суми, вул. Харківська, 42, код 21114972, п/рахунок 260092139 в Зарічній філії м. Суми АКБ «Укрсоцбанк», МФО 337085).

Розпорядником майна призначено Шевича Олександра Михайловича, ліцензія № 045 від 31.08.2000 р., тел. (0542) 218-869.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 02 жовтня 2001 р. № Б-26/138/00 закрито акціонерне товариство «Веснагоспбунт», код ЄДРПОУ 21853698, м. Дніпропетровськ, вул. Ленінградська, 68, визнано банкрутом. Ліквідатором призначено Чеснову Н. В. (ліцензія № 000160, м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Леніна, 29-а оф. 87).

Претензії приймаються протягом місяця.

Довідки за телефоном:
(0-562) 36-10-75.

Правління BAT «Чернівціоблпаливо»
повідомляє своїх акціонерів про те, що 21.12.2001 року в 11.00 скликаються поза-чергові Загальні збори акціонерів за адресою: м. Чернівці, вул. Шептицького, 29 в приміщенні контори BAT.

Порядок денний зборів:

1. Про фінансовий стан та господарську діяльність BAT, завдання правління по подоланню кризи.
2. Вибори правління BAT.
3. Про роботу спостережної Ради та довибори її членів.
4. Вибори ревізійної комісії.
5. Про зміни та доповнення до Статуту BAT.
6. Про зміни та доповнення до Регламенту проведення зборів акціонерів BAT.

7. Різне.

Реєстрація акціонерів проводитиметься з 8.00 до 11.00 години 21.12.2001 року.

Правління BAT.

Київський КПК терміново
запрошує на постійну роботу
інженера-кошторисника
(вища освіта, досвід роботи
не менше 3-х років, знання ПК
і спеціальних будівельних
програм).

*Звертатися: м. Обухів, вул.
Київська, 130, тел. (8-272) 57-637
— по Києву та Київській обл.,
за межами — (04472) 57-637.*

**Загублений оригінал свідоцтва про реєстрацію
ПП «ОРИГІНАЛІС», інд. код 31085770,
оригінал Статуту та довідку за формою 4-ОПП 31085770
просимо вважати недійсними.**

**Утерянное свидетельство о регистрации плательщика
НДС Новомосковского молзавода № 03730153,
выданное Новомосковской налоговой администрацией
05 июля 1997 года, считать не действительным.**

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) від 27.09.01 р. по справі № 24/133-б визнано банкрутом ТОВ «Феррум» (м. Київ, вул. Інститутська, 25, код ЄДРПОУ № 24092112). Ліквідатором призначено Суницю Віктора Івановича (ліцензія № 160 від 02.10.00 р. т. 2652912, адреса: 03039, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 8).

Правління Закритого акціонерного товариства «Гірничошахтна асоціація»

повідомляє своїх акціонерів, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Брегова, 135, кабінет 18, другий поверх, 10.12.2001 р. о 16 годині.

Порядок денний:

1. Звіт Голови правління.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Звіт Спостережної ради.
4. Розгляд та затвердження фінансових результатів за 2001 р.
5. Затвердження змін до статуту закритого акціонерного товариства «Гірничошахтна асоціація».
6. Інші питання.

Реєстрація відбудеться з 11.00 до 16.00 в день і за місцем проведення зборів. Акціонерам при собі необхідно мати документ, який посвідчує особу, а уповноваженим особам — довіреність на право участі в зборах.

Правління ЗАТ «Гірничошахтна асоціація».

**Дирекція
ЗАТ «Авторембуд»**

повідомляє про скликання позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 12 грудня 2001 р. о 10.00 за адресою: м. Київ, вул. Дегтярівська, 31.

Порядок денний:

1. Внесення змін та доповнень до Статуту ЗАТ та Установчого договору. Затвердження нової редакції Статуту ЗАТ та установчого договору.
2. Створення дочірнього підприємства ТОВ «Авторембаза».

Реєстрація акціонерів та їх представників буде проводитись 12.12.2001 р. з 9.00 до 10.00 за місцем проведення зборів. Для участі в загальних зборах акціонерів при собі необхідно мати паспорт або інший документ, що засвідчує особу, а для уповноважених представників акціонерів, крім того, оформлені відповідним чином доручення на передачу їм права голосу на зборах.

Необхідну інформацію можна отримати за телефоном: 241-97-70.

Решением Хозяйственного Суда Днепропетровской области (49060, г. Днепропетровск, ул. Козыбыва, 1а) от 4.09.2001 г. возбуждено дело № Б24/201/01 о банкротстве коллективного сельскохозяйственного предприятия «Им. Гагарина» (535500, с. Кировка, Томаковского р-на, Днепропетровской обл.), р/счет 260000315047001 в Томаковском безбалансовом отделении АК АПБ «Украина», МФО 305103, код ОК-ПО 01529375.

Распорядителем имущества назначен Арбитражный управляющий Козаченко В. М. (лицензия № 000003), 49044 г. Днепропетровск, 44 (а/я 2725).

ОАО «Квант»
извещает своих акционеров о
проведении собрания, кото-
рое состоится 23 ноября 2001
года в 14.00 в административ-
ном корпусе предприятия.

Повестка дня:

1. Отчет Правления ОАО
«Квант».
2. Отчет ревизионной ко-
миссии.

Регистрация участников с
12.00.

Администрация.

Я знаходжу речі раніше, ніж люди встигають їх загубити

Теореми буття

Так іронізувала Ірина, яка перебувала під слідством і мала семирічний досвід крадіжок. У середовищі наркоманів про неї ходили легенди: колишня дружина «авторитета», позашлюбна донька іноземного дипломата... А київські правоохоронці збилися з ніг у пошуках звичайної провінціалки. Поки одного разу не спіймали Іру «на гарячому» в поліклініці. З нею я познайомилася в одному зі столичних районних управлінь міліції, задалегідь домовившись з правоохоронцями про зустріч.

— Розкажи, Ірино, як ти обирала гінеколога, — звернувся полковник міліції до вродливої молодожі жінки, яку завели до його кабінету. — А потім бідолаха відмовлявся від сотень доларів, злякавшись, що і на нього заведемо кримінальну справу за хабарництво. Або ні, краще про те, як винесла три жіночі шуби зі світського прийому. Тут журналісти цікавляться твоєю незвичною професією.

— За дві цигарки і про «трудова» біографію розкажу, — погодилася Іра, простягаючи тремтячу руку. І після двох затаюко «легенда» почала:

— А незвичну професію підказало саме життя. Закін-

чила школу із золотою медаллю. Вискочила заміж за столичного наркомана. Я ж уявлення не мала, що вже тоді вскочила по саме нікуди. Думала, що кохання подолає все і я витягну чоловіка із цієї чуми. Та наркотики виявилися сильнішими: він невдовзі помер від передозування, а «жалісливі» друзі вирішили врятувати мене від депресії і «посадили на голку». Коли закінчилися гроші, думала влаштуватися на роботу. Тут несподівано і розпочалася «трудова» біографія у поліклініці, де я оформлювала медичну картку. Зайняла чергу за пацієнтом, розговорилися. А коли той пішов у кабінет до лікаря, зали-

шивши речі на мене, не повірите, ніби якась сила повела до виходу. Дивно, але мене навіть не гнітили докори сумління за крадіжку. Підрахувала я перший заробіток — 50 доларів і пальто, яке збула на базарі за 100 — і подумала: «А чому б і ні?». Кому я потрібна зі своїм маленьким сином із зарплатою у 120 гривень, яку мені пропонував на свій адвокатський фірми рідний брат? Та й, врешті, від моральних устоїв і правильного скромного життя батьків мене завжди нудило. Хотілося справжнього свята! А де на нього брати гроші, якщо лише на наркотики мені щодня треба 100 гривень? Звісно, красти мені не подобалося. Та іншого виходу для себе я не бачила, бо нічого не вміла робити. А кримінальний талант — це була моя влада. Потім протягом двох тижнів «здоїла» ще трьох клієнтів у поліклініках різних районів столиці. Пробувала лікуватися, але «зірвалася», відправила сина до батьків і більше не бачила — лише надсилала їм гроші.

Невдовзі Ірина знала графіки виплати зарплат у медичних закладах міста. До столичних гардеробів вона навідувалася, коли бракувало фантазії видурювати гроші в не обізнаних у тонкощах шахрайства. Або ж зранку на першому поверсі поліклініки в білому халаті збирала гроші за медичні послуги, скажімо, на УЗД, яке «проводили без попереднього запису зі знижками». А потім через чорний хід «робила ноги». Гроші Ірі віддавали і наївні фармацевти, яким вона залишала «липові» візитки, пообіцявши дешеві дефіцитні ліки.

— Невиліковна наркозалежність, суїциди друзів, смерть співмешканця від СНІДу — це і було моє «справжнє свято», якого я прагнула і, певне, була варта. Змінювати щось пізно. Шкода, що син нічого доброго про своїх батьків не згадає. Вчора йому минуло тринадцять, а у мене підтвердився діагноз — СНІД...

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Фотофакт

Пенсіонерка Ольга Маланич ранками на причалі Очакова ловить рибу для своїх котів.
Фото Олексія ШИБАНОВА.

Інвестор — звучить гордо,

Агробізнес

На Дніпропетровщині все ще спантеличені тим, що виростили нечуваний урожай зерна. Яке тепер наче нікуди дівати. За безцінь збувати ніхто не хоче! А ось голова правління приватно-виробничої фірми «Агроцентр» Віктор Карпенко міркує інакше. Ще мало хліба вирощено. І продавати його фуражним, котре потім уся Європа використовує як продовольче — це все одно, що й власної голови не мати на плечах. Звідки в нас руки поросли, якщо не можемо дати ради врожаю?

Та хто він такий, Віктор Карпенко, щоб правити за авторитета у сільському господарстві? Потомствений металург. Працював заступником директора знаменитої Петровки. І не секрет, і не слід чогось поганого бачити, що разом зі старшим братом Михайлом, теж металургом, свого часу заснував фірму «Лоцман». На металі вона спромоглася надбати неабиякий капітал. Інша річ, як Карпенки ним розпорядилися. Переказувати у зарубіжні банки принципово не побажали. Тим паче, що промислова Дніпропетровщина ніби надавала необмежені можливості для інвестування вітчизняного виробництва.

...У селі Запорізьке Апостолівського району живе і пра-

цює до мізків і кісток аграрник Микола Кам'янський. Який і «затягнув» Карпенків у сільське господарство.

— Я першим у районі, — розповідає Микола Михайлович, — почав фермерувати. Але коли замірився будувати власний млин, щоб не зерном торгувати, а борошном, бо так набагато вигідніше, грошей у мене забракло — кишка виявилася тонкою. Тоді пригадав випадкову зустріч з братами Карпенками. Може, подумав, позичать? А вони раптом зацікавилися: навіщо? І що з цього вийде?

І нині Микола Кам'янський — директор Апостолівського агротехнічного комплексу приватно-виробничої фірми «Агроцентр». В обробітку якого 12 тисяч гектарів земель — п'яти

колишніх КСП. Ще торік було лише 3 тисячі. Отож, з якого дива, питається, люди зі своїми земельними паями майже навпередки побігли до Карпенків?

У сусідніх селах Червоний Тік, Михайло-Заводському та Широцях після так званого «реформаторського» банкрутства КСП суцільні руїни, бур'яни і пустирі. Це тема для іншої розмови, чи можна вважати мудрою політику, коли за борги розпродавалися вся техніка і всі приміщення, але ми про інше. Про те, що саме Карпенки-інвестори створили тут дві великі тракторні бригади окремо важкої і окремо легкої техніки, і в кожному селі ще й маленькі мобільні. А тепер взялися за ферми — повновлють діїне стадо корів та свинювідгодівельник. Відкривають усілякі заготівельні пункти, заохочуючи паралельне існування малого бізнесу. І села оживають. Або, як каже той таки Микола Кам'янський, «Агроцентр» увесь район почав за вуха витягувати з безпросвітнього провалля.

— Цього року — підводить

ризку Микола Михайлович, — на круг зібрали майже по 50 центнерів зерна з гектара, загальом — 24 тисячі тонн.

— Але залишилися б з облизнем, якби зі своїм збіжжям кинулися на торг, — каже уже Віктор Карпенко. — Краще ж бо торгувати м'ясом, салом і яйцями...

Був завбачливий резон і в тому, що «Агроцентр» після «побойща» прийшов на руїни колишньої птахофабрики «За мир». Один недобитий пташник навмисне навіть залишили для історії, аби нагадував, з чого довелося починати. А що стало — добре видно. Двадцять один пташник — очко! — обладнано за останніми технологічними досягненнями. Мало того, удосконаленими власними ідеями та розробками. Утримують 454 тисячі тільки несущок. І якщо торік одержали 50 мільйонів штук «золотих» яєць, цього року буде не менше 80 мільйонів. А все тому, що збудували власний комбикормовий завод потужністю 120 тонн продукції на добу. Який дозволяє годувати курей за п'ятьма різними рецептами. Результат — стовідсот-

або Хвала грошам, що пахнуть хлібом

кова рентабельність. То навіщо продавати фуражне зерно по 250—300 гривень за тонну, коли набагато ліпше «пропускати його через переробку і тваринництво»? І тоді в Україні, додає Віктор Карпенко, м'ясо не коштуватиме стільки, скільки воно коштує нині.

А нині «Агроцентр» бере під свою опіку ще дві потрошені птахофабрики — поблизу Дніпродзержинська і у П'ятихатському районі. Щоб вирощувати й пташине м'ясо. Справді не боїться Віктор Михайлович «перевиробництва» зерна, якщо вже має й приватну селекційно-дослідну станцію. Котра цього посушливого року і відтак сприятливого для визначення генетичних особливостей рослин випробувала майже сотню вітчизняних і зарубіжних гібридів кукурудзи. Аби наступного року виростити на гектарі 60—80, а то й 100 центнерів зерна, і займатися відгодівлею свиней та худоби.

Істи ж бо хочемо не лише свій хліб, своє м'ясо, а й своє сало.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Пише, як шиє, а шиє, як пише

Освіта

Не часто зустрінеш майстра виробничого навчання, який пише посібники для учнів. Та ще й такі, що миттєво розходяться по всій країні.

Євгенія Борецька працює у Львівському ДІТУ № 4, яке готує кравців і перукарів.

«Ця жінка — наш «мозковий центр», — кажуть про неї колеги. Євгенія Ярославівна — заслужений працівник освіти, майстер «золоті руки». Усі свої знання Борецька збирала і систематизувала у книгах-по-

сібниках для учнів професійних закладів освіти, а також для тих, хто шиє самостійно.

Свою першу книгу вона написала 20 років тому. Посада не зобов'язувала братися за перо (працювала тоді майстром виробничого навчання). Але їй хотілося дати якомога більше учням, полегшити роботу колег. Та й навчальних посібників для училищ тоді практично не було.

У швейному училищі кожен учень виконує окрему операцію. Майстер має пояснити, показати, що і як робити, а потім ще й перевірити. Це вимагає багато часу. Тому пані Євгенія почала готувати для кожного учня картки-завдання. Потім кожну операцію описала багатьма способами. Нова форма організації навчання швидко стала відома майстрам та викладачам швейних училищ. Картки-завдання не завжди повертали. Тоді і з'явилася перша книга, в якій викладено алгоритми операцій виготовлення чоловічого вер-

хнього одягу. Посібник дає можливість самостійно працювати дітям з різними можливостями.

До другої книжки увійшли контрольні завдання для перевірки знань учнів. За їх допомогою за 10—15 хвилин можна оцінити 30 учнів. Потім побачили світ ще чотири посібники

Навчально-методичний центр професійної освіти комітету професійної освіти Львівської облдержадміністрації не випадково організував експериментально-консультативну лабораторію з підготовки навчальної літератури для професійних закладів освіти саме при ДІТУ № 4. У цьому навчальному закладі багато викладачів «зарезилися» від Євгенії Ярославівни. До неї приходять перейняти досвід і поділитися своїм і з інших установ.

Лариса ФАНГА.

Львів.

На знімку: Євгенія Борецька.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311193.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:

03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;

телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 446-91-37,

441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos